

UPV/EHU

**GARAPENERAKO
LANKIDETZA BULEGOA**

**[GARAPENERAKO
LANKIDETZA UPV/EHU_n]**

0 DIAGNOSTIKOA

AURKIBIDE NAGUSIA

1. AURKEZPENA	5
2. UPV/EHUko GARAPENERAKO LANKIDETZARI BURUZKO DIAGNOSTIKOAREN HELBURUAK	6
3. UPV/EHUren GARAPENERAKO LANKIDETZARAKO EGITURAK	7
3.1. Garapenerako Lankidetzaren Kontseilua	7
3.2. Garapenerako Lankidetzaren Bulegoa	8
3.3. Nazioarteko Lankidetzaren eta Garapenerari buruzko Ikasketen Institutua (Hegoa)	11
3.4. Garapenerako lankidetzaren arloko unibertsitate elkarteak	12
3.5. Ikastegiaren eta ikasleen 0,7 Fondoa	13
4. GARAPENERAKO LANKIDETZAREN ARLOKO UPV/EHUren JARDUERAK	15
4.1. Unibertsitate prestakuntza eta irakaskuntza ekintzak	15
4.1.1. Graduondokoak	15
4.1.2. Practicum eta karrera amaierako proiektuak	18
4.1.3. Graduon irakasgaiak	24
4.1.4. Garapenerako lankidetzari buruzko ikastaro monografikoak	26
4.2. Ikerkuntzaren arloko ekintzak	30
4.2.1. Doktorego tesiak	30
4.2.2. Ikerketa proiektuak	35
4.3. Garapenerako lankidetzaren arloko proiektu eta ekintzak unibertsitatean	38
4.4. Zabalitze eta sentsibilizazio ekintzak	40

1.- AURKEZPENA

Egungo mundu globalizatu honetan, gizarte justuagoa eraikitzeko ahaleginak ezin du herrialde baten mugetan amaitu, eta inork ezin ditu munduko desberdintasun sozialak, ekonomikoak, hezkuntzari dagozkionak, osasun arlokoak edo politikoak besterik gabe baztertu. Horregatik, unibertsitate sistemak zeregin garrantzitsua hartu behar du bere gain giza garapenerako prozesuetan, eta lankidetzaren eta hirugarren sektoreko lanaren bidez gizarte justuagoa eta parte-hartzaileagoa eraikitzeko estrategia berriak aztertu eta martxan jarri behar ditu.

Apirilaren 12ko 4/2007 Lege Organikoak aldatzen duen Unibertsitateei buruzko abenduaren 21eko 6/2001 Legeak unibertsitateak balio igorle gisa duen zeregina aipatzen du lehen aldiz bere hitzaurrean, eta unibertsitateak hainbat baliori arreta berezia eskaini behar diela gehitzen du: elkarrizketa, bakea eta herrien arteko lankidetzak. Era berean, 92. artikulua, nazioarteko lankidetzari eta elkartasunari buruzkoak, diotenaren arabera, unibertsitateek unibertsitateko kideak nazioarteko lankidetzako eta elkartasunerako jardueretan eta proiektuetan parte hartzera bultzatuko dituzte; eta bakearen kultura, garapen iraunkorra eta ingurumenarekiko errespetua aurrerapen solidarioarako funtsezko elementu gisa sustatuko duten jarduerak eta ekimenak ahalbidetuko dituzte.

Bestalde, Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatearen Estatutuek Lehen Tituluan (UPV/EHUren izaerari eta helburuei buruzkoan) diotenaren arabera, Unibertsitateak nazioarteko trukea eta lankidetzak ahalbidetuko ditu, garapenerako lankidetzari arreta berezia eskainiz. Garapenerako unibertsitate lankidetzak giza aberastasuna eta aberastasun akademikoa ematen die bertan parte hartzen duten pertsonari eta pertsona horien unibertsitateei.

Horrez gain, UPV/EHUK, 2007ko otsailaren 8ko Gobernu Kontseiluan, Espainiako Unibertsitateetako Errektoreen Biltzarren (CRUE) Nazioarteko Harremanetarako Espainiako Unibertsitate Batzordeak (CEURI) onartutako garapenerako lankidetzaren arloko jokabide kodeari atxikitzea onartu zuen. Atxikimendu horrek honako proposamen hauek barne hartzen ditu, besteak beste:

- 1) Garapenerako lankidetzak unibertsitate erakundearen barneko funtzio sozializat hartzea.
- 2) Balio solidario eta unibertsalistetan oinarritutako prestakuntza sustatzea, gizarteari eragiten dieten arazoei buruz eztabaida dezaten, zuzentasuna, iraunkortasuna eta giza eskubideekiko errespetua abiapuntutzat hartuta.
- 3) Munduko leku batzuetan eta besteetan gizakien garapena baldintzatzen duen problematikaren ezagutza, ikerketa eta hedapena sustatzea, eta unibertsitateko kideek problematika hori hobeto ezagut dezaten ahalbidetzea.
- 4) Garapenerako lankidetzarako giza baliabide espezializatuak ahalbidetzea, eta, beste eragile instituzional eta sozial batzuekin batera lankidetzak proiektuak eta programak martxan jartzea.
- 5) Unibertsitateko kideen artean, bereziki ikasleen artean, elkartasun aktiboa eta borondatezko lana sustatzea. Horretarako, esparru espezifiko batean boluntario gisa aritzeko aukera eman beharko diete, Unibertsitatearen beraren programen bidez edo beste erakunde batzuen bidez.

2010eko maiatzaren 17an UPV/EHUko Garapenerako Lankidetzaren Kontseilua eratzeko bilkura egin zuten. Bertan, argi gelditu zen UPV/EHUK datozen urteetarako garapenerako lankidetzarako estrategia baten beharra duela eta, horregatik, egokitzat jo zen 0 diagnostiko bat egitea, UPV/EHUren garapenerako lankidetzaren egungo egoera ezagutzeko.

2.- UPV/EHUko GARAPENERAKO LANKIDETZARI BURUZKO DIAGNOSTIKOAREN HELBURUAK

Diagnostiko honek bi helburu nagusi ditu. Batetik, Euskal Herriko Unibertsitateak gaur egun dituen lankidetzarako egiturak ezagutzea, hau da, garapenerako unibertsitate lankidetzaren esparruan egiten diren jarduerak gauzatzen dituzten instituzioak, erakundeak, taldeak eta bestelako eragileak.

Bigarren helburu nagusia gure unibertsitateko kideek (irakasle eta ikertzaileek, administrazio eta zerbitzu eta langileek eta ikasleek) gauzatzen dituzten lankidetzaren ekimenak eta jarduerak ezagutzea da. Jarduera horiek hiru talde handitan bildu ditugu.

Alde batetik, unibertsitate prestakuntzaren eta irakaskuntzaren arloko jarduerak: graduondoko mailak (doktoregoak eta maisutzak), graduko irakaskuntza, practicumak eta karrera amaierako proiektuak, eta nazioarteko garapeneraren eta lankidetzaren problematika handiari buruzko beste ikastaro monografiko batzuk.

Beste alde batetik, nazioarteko garapen eta lankidetzaren arazoei lotutako ikerketa arloko ekintza guztiak. Ekimen horiek gaiarekin lotura duten doktorego tesien eta sailek, ikerketa institutuek edo ikerketa taldeek egiten dituzten ikerketa proiektuen bidez gauzatzen dira.

Azkenik, gure unibertsitatean hedapeneraren eta sentsibilizazioaren arloko hainbat ekimen egiten dira. Ekimen horiek Lankidetzaren Bulegoak eta garapenerako lankidetzaren arloan lan egiten duten instituzioek, erakundeek eta unibertsitate taldeek antolatzen dituzte.

Hemen aurkeztutako diagnostikoaren helburua ez da txosten amaitu bat izatea, izan ere, seguruenik ez ditu UPV/EHU egindako lankidetzaren arloko jarduerak guztiak barne hartuko. Gure unibertsitateko lankidetzaren egiturei eta tipologiei buruzko lehen diagnostiko bat da, eta urte hauetan guztietan gure unibertsitateak balio solidarioekiko duen konpromisoaren isla diren jarduerak gauzatzen jardun duten pertsonen, taldeen eta instituzioen ekarpenekin eta iradokizunekin osatu beharko da.

Diagnostikoa egiteko, egokitzat jo dugu 2007an Espainiako unibertsitateen garapenerako lankidetzarako jarduerak ezagutzeko helburuarekin egindako *La Cooperación al Desarrollo en las Universidades Españolas*¹ azterlanean erabilitako egitura bera erabiltzea.

---

¹ Unceta, K. (2007) *La Cooperación al Desarrollo en las Universidades Españolas*. AECID/MAEC. Madril.

3.- UPV/EHUren GARAPENERAKO LANKIDETZARAKO EGITURAK

UPV/EHUK honako egitura hauen bidez gauzatzen ditu garapenerako lankidetzaren esparruko jarduerak:

- a) Garapenerako Lankidetzaren Kontseilua
- b) Garapenerako Lankidetzaren Bulegoa
- c) Nazioarteko Lankidetzaren eta Garapenerari buruzko Ikasketen Institutua (Hegoa)
- d) Garapenerako lankidetzarako unibertsitate elkarteak
- e) Ikastegiaren eta ikasleen % 0,7 Fondoa

3.1.- UPV/EHUren GARAPENERAKO LANKIDETZAREN KONTSEILUA

UPV/EHUren Garapenerako Lankidetzaren Kontseilua UPV/EHUren Gobernu Kontseiluak, lankidetzarako garapeneraren esparruko unibertsitateko kideen lan, kontsulta eta parte-hartze organo gisa, 2009ko uztailaren 22an egindako bilkuran sortu zen. Kontseilu hori garapenerako lankidetzaren finantzatzaren duten edo arlo horretan lan egiten duten administrazio eta zerbitzuak langileek, irakasleek eta ikasleek osatzen dute.

UPV/EHUren Garapenerako Lankidetzaren Kontseiluak honako eskumen hauek ditu:

- 1) Unibertsitateen garapenerako lankidetzaren arloko jokabide kodeak aplikatzearen alde egitea, horiek praktikan jartzen lagunduz, horiek hobetzeko proposamenak eginez eta horien garapenerako irizpideak proposatuz.
- 2) UPV/EHUK garapenerako lankidetzaren arloan martxan jarriko dituen planen, programen eta jarduketaren proposamenak egitea.
- 3) Unibertsitateen garapenerako lankidetzaren arloko jokabide kodea aplikatzerakoan ezarritako helburuen betetze mailaren eta gauzatutako ekintzen segimendua eta ebaluazioa egitea, baita kode horri jarraituz martxan jarritako unibertsitate politikena ere.
- 4) Nazioarteko elkartasunaren arloko eztabaida kritikoa sustatzea.
- 5) Garapenerako lankidetzarako ekintzak sustatzea gizarteko beste instituzio eta eragile batzuekin batera.
- 6) Unibertsitateko kideek garapenerako lankidetzaren arloan egindako jarduketaren berri ematea.
- 7) Garapenerako unibertsitate lankidetzaren arloan UPV/EHUko gobernu, ordezkariak eta aholkularitza organoek dagokien beste edozein jarduerak.

- 8) Batzordeak bere eskumenei dagozkien erabaki guztien edo bere ekimenaren testuinguruan gauzatutako jarduera guztien berri izango du.

2010eko maiatzaren 17an UPV/EHUren Garapenerako Lankidetzaren Kontseiluaren lehen bilkura egin zen, behar bezala osatuta. Bertan, bilkuren agenda eta honako alderdi hauek ezartzen dituen barneko funtzionamendu araudia zehaztu zituzten:

- a) Bilkurak irekiak izango dira unibertsitateko kide guztientzat. Horrez gain, landu beharreko gaiaren arloan garrantzia duten pertsonak gonbidatu ahal izango dituzte.
- b) Unibertsitateko kideek AZPko langileen, irakasle eta ikertzaileen eta ikasleen iragarki taularen bidez izango dute bilkuretarako deialdien berri.
- c) Kontseiluaren bilkurak grabatuta geldituko dira; grabazioak ez dira argitaratuko eta Gizarte Erantzukizun eta Unibertsitate Hedakuntzako Errektoreordetzak zainduko ditu.
- d) Gai zerrenda Kontseiluko presidentek proposatuko du, Kontseiluarekin kontsultatu ondoren. Kontseilutik kanpoko norbaitek gai zerrendarako punturen bat proposatu nahi izanez gero, Kontseiluko kideren baten bitartez egin beharko du. Bilkura bakoitzaren amaieran, Kontseiluak hurrengo bilkurako gaien berri emango du.

3.2.- UPV/EHUren GARAPENERAKO LANKIDETZA BULEGOA

Gizarte Erantzukizun eta Unibertsitate Hedakuntzako Errektoreordetzari atxikitako Garapenerako Lankidetzaren Bulegoa UPV/EHUk garapenerako unibertsitate lankidetzaren sustatzeko asmoz sortutako zerbitzua da. Garapenerako unibertsitate lankidetzaren unibertsitateko kide guztiek lankidetzaren aritzen diren gizartearen ahalmenak, bereziki unibertsitate eta hezkuntza sektoreenak, indartzeko egindako ahalegin solidario gisa ulertu behar dugu. Zehatzago, Bulegoaren asmoa unibertsitateko hainbat sektorek garapenerako lankidetzaren arloan egiten dituzten ahaleginak koordinatzea, babestea eta bideratzea da.

Urte hauetan guztietan, Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak hainbat jarduera gauzatu ditu garapenerako unibertsitate lankidetzaren arloan, besteak beste:

a).- Beste erakunde eta instituzio batzuekin batera lankidetzaren aritzeko hitzarmenak sustatzea.

Azken urte hauetan, lankidetzaren hitzarmen ugari sinatu ditugu hainbat unibertsitatearekin. Madrilgo Unibertsitate Autonomoarekin egindako hitzarmenaren bidez, Nazio Batuen UNITEs beken deialdian parte hartu dugu.

Era berean, hitzarmen bat sinatu dugu Sula ibarreko Hondurasko Unibertsitate Nazional Autonomoarekin (UNAH-SV), bi unibertsitateetako Odontologiako gradu eta graduondoko irakasleen eta ikasleen mugikortasuna ahalbidetzeko.

Azkenik, beste hitzarmen bat sinatu dugu Granmako Unibertsitatearekin (Kuba), UPV/EHUko Zientzia eta Teknologia Fakultateko eta Granmako Nekazaritza Zientzien Fakultateko irakasleen mugikortasuna ahalbidetzeko asmoz.

b).- Garapenerako unibertsitate lankidetzaren arloko proiektuak eta ekintzak gauzatzeko laguntzen deialdia.

Urteroko deialdi honen helburua UPV/EHUko unibertsitateko kideek garapenerako unibertsitate lankidetzaren arloko proiektuetan eta ekintzetan duten parte-hartzea indartzea eta sustatzea da. Proiektu horiek giza garapen txikiagoko herrialdeetako biztanleen bizi baldintzak eta prestakuntza hobetzen lagunduko dute. Horretarako, UPV/EHUK laguntza ekonomikoak ematen ditu, bertako unibertsitateko kideek gauzatutako lankidetzarako proiektuak edo ekintzak guztiz edo partzialki finantzatzeko: irakaskuntza eta prestakuntza; garapenari aplikatutako ikerketa; informazioaren, ezagutzaren eta teknologiaren transferentzia; garapen bidean dauden herrialdeetako unibertsitateen indartze instituzionala; eta garapenerako sentsibilizazioa eta hezkuntza.

Orain arte, 3 deialdi egin dira (2007/08, 2008/09, 2009/10), eta, horietan, 9 proiektuentzako eta 6 ekintzentzako laguntzak adjudikatu ditugu. Proiektu eta ekintza horiek Latinoamerikako eta Afrikako hainbat herrialdetan eta eskualdetan gauzatu dituzte².

c).- Lankidetzaren proiektuak egiteko aholkularitza teknikoak irakasle eta ikertzaileentzako, AZPko langileentzako eta ikasle erakundeentzako.

Lankidetzaren Bulegoak, batetik, proiektuak egiteko eta horien segimendua egiteko eta, bestetik, kanpoko funtsak bilatzeko aholkularitza teknikoak eskaintzen du. Era berean, nazioarteko garapen arlo eta programa askotan lankidetzaren ekintzetan lan egiteko prest dauden UPV/EHUren giza baliabide espezializatuen datu-base bat jartzen du eskuragarri.

Datu-base honek espezialista aurkitzea ahalbidetzen du, bilaketarako bost aukera erabilita: beren unibertsitate ikastegia, garapenerako lankidetzaren arloan duten esperientzia, proiektu jakin batean parte hartzeari eskain diezaioketen denbora, beren lankidetzarekin gauzatu nahi den proiektu mota eta gauzatu behar izango duten lankidetzaren mota.

d).- Hedapen eta sentsibilizazio jarduerak.

UPV/EHUK Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak hainbat eskola eta fakultatetan gauzatzen dituen hedapen eta sentsibilizazio jarduerak sustatzen ditu. Horien artean, garapenerako lankidetzari buruzko ikastaro monografikoak³ nabarmendu behar ditugu. Ikastaro horiek hainbat unibertsitate ikastegiren, UPV/EHUren Hegoa Institutuaren eta euskal GGKEen laguntzarekin antolatu ditugu, eta UPV/EHUren hiru campusetan ematen dira.

Era berean, bereziki aipatu behar da Garapenerako Lankidetzaren Bulegoaren eta Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatearen (UPV/EHU) artean martxan

---

² Ikusi 4.3 atala

³ Ikusi 4.4 atala

jarritako eta Gasteizko Udalak eta Arabako Foru Aldundiak finantzatutako *"Hegoaldeko ikuspegiak"* kazetaritza solidarioko lehiaketa.

Azkenik, Lankidetzaren Bulegoak bere babesa ematen die unibertsitateko boluntarioei eta sentsibilizazioaren, nazioarteko elkartasunaren eta garapenerako lankidetzaren arloko elkarteei.

e).- Sareko lana. G9an aktiboki parte hartzea.

G9 taldeko unibertsitateen eta Afrikako 4 unibertsitateen arteko lankidetzaren programa. Bulegoak Espainiako 9 unibertsitateen eta Kenyako, Ugandako, Tanzaniako eta Etiopiako 4 unibertsitate publikoren arteko lankidetzaren programa baten identifikatze eta gauzatze prozesua zuzendu du. Proiektu horren helburua Erizaintza Eskolaren irakaskuntza eta ikerketa gaitasunak sendotzea eta osasuna eta sexu eta ugalketa eskubideak sustatzea da, herrialde horietako genero berdintasuna abiapuntutzat hartuta. Lanak 5 eguneko mintegi bat koordinatzea barne hartu du, Kampalan (Uganda). Bertan, aipatutako unibertsitateetako 38 irakasleek hartu dute parte eta lankidetzaren programaren edukiak adostu dituzte.

Osasunaren eta sexu eta ugalketa eskubideen gaiak, genero ikuspegitik, unibertsitate prestakuntza arautuan sartzeko jardunbide egokiei buruzko mintegi aurreratua; Hawassa, Etiopia. 2010/2011 ikasturtean, UPV/EHU instituzio gisa parte hartzen ari da G9 taldeak AECIDen deialdi ireki eta iraunkorrera aurkeztutako proiektu honetan. Proiektu honekin, Sahara azpiko Afrikako biztanleen osasuna eta sexu eta ugalketa eskubideak sustatu nahi ditugu, betiere, genero ikuspegitik. Proiektuaren helburua emakumeek osasun zerbitzuak eskuratzeko jasaten duten bazterkeria gainditzea eta botereen banaketa aldatzea da, emakumeen berdintasuna eta herritartasun osoa lortzeko. Zehazki, honako hau lortu nahi dugu:

- Afrikako 4 unibertsitateen erizaintza, medikuntza eta/edo genero fakultateen, sailen edo unitateen irakaskuntza gaitasunak sendotzea, osasuna eta sexu eta ugalketa eskubideak, genero ikuspegitik, susta ditzaten beren gizarteetan.
- Espainiako unibertsitateetako ikasleen garapenerako eta gizarte sentsibilizaziorako hezkuntza sustatzea, genero ikuspegitik eta osasunaren arloko genero desberdintasuna abiapuntutzat hartuta.

"Yo, sí puedo" unibertsitate sarea. Lankidetzaren Bulegoak Espainiako eta Nikaraguako unibertsitateek osatutako sare honetan parte hartzen du. Sarearen funtsezko zeregina erakundeen indartzean oinarritutako hezkuntza proiektuak gauzatzea da.

f).- Garapenerako lankidetzaren arloko unibertsitate praktikak eta karrera amaierako proiektuak egiteko laguntzen deialdia.

Euskal Herriko Unibertsitatearen Gobernu Kontseiluak 2003ko maiatzaren 13an onartutako garapenerako lankidetzaren proiektuetako praktika programari esker, ikasleek nahitaezko praktikak lankidetzaren erakundeek garapen bidean dauden herrialdeetan gauzatzen dituzten proiektuetan egin ditzakete. Modu horretan, esperientzia hori beren prestakuntza akademikoaren eta praktikoaren zati izango da.

2003/04 ikasturtean programa hau martxan jarri izanak Unibertsitateak munduko desberdintasunekiko kontziente eta gizarteen aurrerapenei eragiten dieten arazoei buruz eztabaidatzeko gai izango diren profesionalak prestatzeko helburuari erantzuten dio. Era berean, UPV/EHUK mota horretako praktiken eskaintza instituzionalizatzen du eta horien iraunkortasuna eta hezkuntzan izango duten eragina bermatzen du. Programak honako oinarri hauek ditu:

- a) Garapen proiektuetan egindako praktikek hezkuntzan duten eragin handia hartzen du aintzat: ikasleek beren prestakuntza akademikoa eta profesionala hobetzen dute, izan ere, ikasteko eta gaitasun berriak garatzeko aukerak eskaintzen dizkieten esperientzietan hartzen dute parte.
- b) Beharrezkoa da ikasleek garapenerako lankidetzarako motibazio handia izatea; hau da, guk baino zailtasun gehiago eta baliabide gutxiago dituzten gizarteei laguntzeko gogoak praktika interesgarriak edo zirraragarriak egitea baino garrantzitsuagoa izan behar du.
- c) UPV/EHUren eta garapenerako lankidetzaren erakundeen arteko lankidetzaren sustatzen du, ikasleek praktikak arrakastaz gauzatzen dituztela eta sensibilizazio jarduerak unibertsitateko kideengan eragina dutela bermatzeko.

3.3.- NAZIOARTEKO LANKIDETZA ETA GARAPENARI BURUZKO IKASKETA INSTITUTUA (HEGOA, UPV/EHU)

Hegoa Nazioarteko Lankidetzaren eta Garapenera Buruzko Ikasketarako Unibertsitate Institutua da. Eusko Jaurlaritzaren 1999ko urriaren 19ko dekreto bidez sortu zen, 1997ko maiatzaren 10eko dekretuaren ondorio gisa. Hegoa elkarteak institutua sortzeko sinatutako hitzarmenaren ondorio gisa. Hegoa elkarteak irabazi asmorik gabeko erakunde pribatu bat da; elkartearen erregistroan inskribatuta dago 1987ko uztailaren 6tik, eta Eusko Jaurlaritzaren 2003ko uztailaren 29ko 193/2003 Dekretuaren bidez onura publikoko elkarte izendatuta dago.

Hegoa Institutuak, unibertsitate institutua eta elkarte zibila den heinean, giza garapena sustatzen lan egiten du, eta bere helburu nagusia giza garapenerako eta lankidetzaren eraldatzaileerako esparru teorikoak, prozesuak eta estrategia alternatiboak osatzea, proposatzea, nabarmentzea eta aplikatzea da, betiere, pentsamendu kritikoa erabilita.

Unibertsitate prestakuntza eta irakaskuntza da Hegoa Institutuaren helburu nagusienetakoa, eta hiru mailatan gauzatzen du: lehenik, beren doktorego tesiak nazioarteko garapenerarekin eta lankidetzarekin erlazionaturako gairen bati buruz egin nahi dituzten ikertzaileen prestakuntzara bideratutako doktorego programen bidez. Bigarren lekuan, graduondoko mailatan. Horien helburua garapenerako lankidetzaren arloan, bai garapenerako gobernu kanpoko erakundeetan bai instituzio publikoetan, lan egiten duten edo etorkizunean lan egin nahi duten profesionalak prestatzea eta espezializatzea da. Azkenik, ikastaro monografikoen eskaintzaren bidez, lizentziatuetako ikasleei nazioarteko garapeneraren eta lankidetzaren arloko hainbat alderdiri buruzko informazioa eman nahi diegu.

Hegoaren Dokumentazio Zentroa 1987an sortu zen, eta gaur egun liburutegi fisikoa eta digitala ditu. Bertan, 18.000 liburu, erreferentzia obra, aldizkarietako artikulua eta dokumentu baino gehiago daude erregistratuta, 8 gai nagusitan banatuta:

ekonomia, garapenerako lankidetzak, politika eta nazioarteko harremanak, emakumeak eta garapena, geografia, ekologia eta ingurumena, giza eskubideak, kultura eta gizarteak, eta informazioa eta dokumentazioa. Hegoak 1988tik bildutako ondare guztia dago bertan, eta gaur egunera arteko garapenari eta lankidetzari buruzko eztabaida nagusiak biltzen ditu. Liburutegi horri esker, Institutuko irakasleek eta ikertzaileek, gizarteko eragileek eta nahi izan duen pertsona orok Euskal Herriko garapenerako lankidetzarako lanean eta politiketan aurrera egin ahal izan dute.

Hegoa Institutuak bere ikerketa jarduera UPV/EHUK eta garapenerako lankidetzaren arloko agentziek (Eusko Jaurlaritzak, AEDIC, aldundiak, etab.) finantzaturako ikerketa taldeetan eta proiektutan gauzatzen du. Proiektu horien ikerketa ildoak honako gai hauekin zerikusia izaten dute: tokiko giza garapena, giza segurtasuna, generoa eta garapena, garapenerako lankidetzaren arloko politikak, nazioz haraindiko politikak, etab. Modu horretan, Hegoa Institutuak banakako ikerketak eta taldeko jarduerak (ikerketa proiektuak, mintegiak, beste institutu eta ikerketa sare batzuekiko lankidetzak, eta hainbat institutuekin batera egindako lanak) antolatu eta horiei koherentzia ematea du helburu. Ikerketa jardueren barnean, hainbat unibertsitatek eta garapenerako lankidetzaren arloko agentziak finantzaturako ikerketa proiektuak gauzatzen ari da.

Aholkularitzaren esparruko jarduera garapenerako lankidetzak programak dituzten erakunde publikoek eta pribatuek aholkularitza eskaintzean datza (Foru Aldundien Plan Zuzentzailea, BBK). Zehazki, honako arlo hauek eskaintzen du aholkularitza: Latinoamerikako eta Afrikako lankidetzak proiektuak kudeatzeko trebakuntza eta aholkularitza zerbitzuak, eta tokiko garapen ekonomikorako eta lankidetzarako proiektuen kudeaketarako trebakuntza.

Amaitzeko, sentsibilizazio arloaren helburua garapenarekin eta lankidetzarekin erlazioatutako gaiak gizartean hedatzea da, kontzientzia kritikoa sorraraziz eta gizarte mobilizazioa sustatuz.

3.4.- GARAPENERAKO LANKIDETZAREN ARLOKO UNIBERTSITATE ELKARTEAK

Unibertsitateak, irakasteko, ikertzeko eta ikasleei prestakuntza integrala emateko konpromisoa eta erantzukizuna duen gizarteko eragile gisa, gizabidea, elkartasuna, justizia, tolerantzia eta errespetua oinarritzat dituzten balioak igortzeko eta herritar aktiboak, arduratsuak eta konprometituak heziko, biziko eta elkarerraginean arituko diren inguruneak sortzeko apustua egin du. Ildo horretatik, borondatezko lana unibertsitatea gizartera gerturatzeko tresna, unibertsitatearen ezaugarria eta goi mailako hezkuntzaren beste balio bat bihurtu da. Lan horrek munduko bidegabekeriei eta desberdintasunei buruzko pentsamendu kritikoa garatzeko eta gizarteko talde, errealitate eta testuinguru heterogeneoak eta diziplina anitzekoak sortzeko abiapuntua izan behar du.

Mugarik Gabeko Arkitektoak (ASF). Egoitza Arkitektura Goi Eskola Teknikoan du eta bizigarritasuna hobetzeko lan egiten du Latinoamerikako eta Afrikako hainbat erakunderekin batera (oinarri erakundeak, eta erakunde publikoak, profesionalak edo erlijiozkoak). Horrez gain, tokiko lankidetzan lan egiten du Espainiako geografiako puntu zehatz batzuetan, gertuenekoen bizigarritasun arazoak konpontzen ari diren taldeei eta elkartei lagunduz (asf.pv@euskalnet.net).

Bionatur. Biologia ikasleen elkarte bat da, eta hainbat esparrutako antolamenduak, hedakuntzak eta kudeaketak arduratzen da, besteak beste: zientzia eta teknologia, lankidetzak eta garapen iraunkorra, akademiaz kanpoko hezkuntza eta prestakuntza,

ikasketa bidaia solidarioak, biodibertsitatearen zaintza eta kudeaketa (bionatur@hotmail.es).

Ekilore Munduan. Duela zazpi urte Gasteizko Irakasleen Unibertsitate Eskolako ikasleek martxan jarritako prozesu baten ondorioz sortu zen GGKE hau. Ikasle horiek nahitaezko praktikak garapen bidean zeuden lekuetan, zehazki Ekuadorko Pastaza probintziako kultura arteko hezkuntza elebiduneko zentroetan, egitea proposatu zuen. Modu horretan, ikasleek mundu ikuskera indigena barne hartzen duen hezkuntza sistema sendotzen laguntzen dute (<http://ekilore.elkarteak.net>).

UPV/EHUren % 0,7 Elkartasun Fondoa. UPV/EHUko langileek sortu zuten 1996an, hileko soldataren % 0,7 emateko konpromisoa hartuta, "pobrezia eta marjinazio egoerekiko UPV/EHUko kideen elkartasuna sustatzeko". Gaur egun, 493 bazkide ditu. 1997. eta 2010. urteen artean, GGKEek kudeatutako 80 proiektu inguru finantzatu ditu, bereziki, alfabetatze arloan eta/edo lehen hezkuntzaren arloan. 2002. urtean, Eusko Jaurlaritzak onura publikoko elkarte izendatu zuen (<http://www.ehu.es/rowupv07/fondoupv07.htm>).

Mugarik Gabeko Ingeniaritza. Lantalde honen oinarriak Unibertsitateak, gizarte eragile aktiboa den heinean, gure gizarteko egungo erronken erantzukizuna bere gain hartu behar duela, eztabaida sustatu behar duela eta espiritu eraldatzailea duten herritarrek prestatu behar dituela dira. Gure ustez, nahitaezkoa da irakaskuntza teknikoetan alderdi gizatiarrak, sozialak eta kulturalak ere sartzea, egungo gizarte globalizatuak dakartzan arazoei eta desberdintasun egoerei aurre egiteko gai izango diren profesionalak trebatzera bideratutakoak (<http://euskadi.isf.es/index.html>).

Sarriko Solidario. Ekonomiaren ikuspegi kritikoa eta hainbat gizarte kezka dituzten pertsonen osatutako irabazi asmorik gabeko ikasleen erakunde bat da. Bertako kideak ez gaude ados egungo garapen eredu neoliberalarekin, eta giza garapen iraunkorrean oinarritutako sistema ekonomiko baten alde lan egiten dugu. Gure ideiak jakinarazteko eta gainerako ikasleak sentsibilizatzeko, hainbat jarduera gauzatzen ditugu: ekonomia kritikoa buruzko jardunaldiak, zineforuma, tailerrak, etab. Estatu mailako gizarte sare baten barnean gaude ("Estudiantes por una economía crítica"). Sare horri esker, beste zenbait unibertsitatekiko loturak ditugu, esaterako, Malaga, Bartzelona, Madril, etab. (<http://www.ehu.es/sarrikosolidario>)

3.5.- IKASTEGIEN ETA IKASLEEN % 0,7 FONDOA

UPV/EHUK ikasleek urtero, matrikulak egitean, beren borondatez ematen dituzten kopuruak biltzen ditu, eta ikasleek ematen duten diruaren kopuru berdina gehitzen du.

Ikasleen % 0,7 Fondoa Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak urtero unibertsitateko ikastegietan sustatzen dituen lankidetzaren jarduerak finantzatzeko erabiltzen da: garapenerako lankidetzaren arloko unibertsitate praktikak eta karrera amaierako proiektuak, garapenerako unibertsitate lankidetzaren arloko proiektuak eta ekintzak, garapenerako eta lankidetzaren buruzko ikastaroak campus eta ikastegi guztietan, unibertsitate elkartasunari buruzko jardunaldiak, sentsibilizazio jarduerak, erakusketak, jardunaldiak, mintegiak, etab.

Bestalde, UPV/EHUko gero eta ikastegi gehiagok (Letren Fakultatea, FHZF, Donostiako Enpresa Ikasketen Unibertsitate Eskola, Arte Ederren Fakultatea, etab.)

bideratzen dute beren diru-sarreraren % 0,7 garapenerako unibertsitate lankidetzara. Oraingoan, beraiek kudeatzen dituzte zuzenean garapenerako lankidetzara bideratutako baliabideak.

1. TAULA. UPV/EHuko IKASLEEK EMANDAKO DIRU-KOPURUEN BILAKAERA (2006-2010)

	2006/07		2007/08		2008/09		2009/10	
	Ikasleak	Zenbatekoa	Ikasleak	Zenbatekoa	Ikasleak	Zenbatekoa	Ikasleak	Zenbatekoa
Arabako Campusa								
Ek. Zien. Ord.	8	24,78	24	101,79	22	116,52	14	68,46
Farmazia F.	28	197,47	156	1.065,71	116	852,79	114	822,79
Letren F.	57	246,60	190	980,64	174	1.005,05	167	900,4
Jarduera Fisikoaren eta	11	67,33	46	288,55	41	308,71	33	255,3
Enpresa Ikasketen UE	9	25,81	79	335,58	44	189,87	29	141,71
Irakasleen UE	21	93,85	154	803,27	100	540,86	100	603,12
Gizarte Langintzako UE	15	62,22	54	263,57	56	292,81	50	277,75
Ingeniaritzako UE	31	146,01	150	1.049,28	116	798,84	85	581,28
Guztira	185	897,28 €	879	5.065,73 €	688	4.230,31 €	592	3.651
Gipuzkoako Campusa								
Kimika Zientzien F.	5	33,21	26	177,34	19	124,86	16	112,49
Ek. Zien. Ord.	2	11,44	21	99,78	26	164,18	20	123,38
Zuzenbide F.	12	46,18	31	139,64	39	200,95	39	258,66
Informatika F.	27	101,87	73	379,11	74	411,14	44	243,01
FHZF	47	166,36	190	877,78	144	727,54	151	762,78
Psikologia F.	27	141,06	106	529,19	112	628,52	96	529,48
Arkitektura GET	59	231,58	94	525,26	100	678,4	84	618,07
Enpresa Ikasketen UE	14	52,81	68	303,01	81	384,02	67	302,22
Erizaintzako UE	8	45	37	234,56	42	287,96	36	246,9
Irakasleen UE	30	162,41	132	665,02	145	736,47	157	859,21
UE Politeknikoa	61	322,33	219	1.564,48	181	1.272,37	170	1.396,05
Industria Ing. Tek. UE	11	61,87	30	206,77	26	196,04	28	244,76
Guztira	298	1.342,91 €	1.001	5.524,60 €	970	5.687,59 €	908	5.697,01
Bizkaiko Campusa								
Zientzia eta Teknologia	84	461,04	159	917,28	196	1.341,33	171	1.137,55
Arte Ederren F.	23	132,30	83	517,68	112	822,88	83	586,54
Enpresa Zientzien F.	58	242,00	213	935,22	306	1.414,71	232	1.123,42
Gizarte Zientzien F.	86	384,77	232	1.134,19	286	1.503,73	230	1.266,45
Zuzenbide F.	20	70,78	49	215,03	66	347,6	57	284,77
Medikuntza eta Odontol	41	306,53	140	1.158,28	150	1.284,40	167	1.583,67
Ingeniaritza GET	87	454,68	265	1.519,57	289	1.895,83	241	1.675,17
Nautika GET	5	20,67	24	143,35	19	114,39	28	185,72
Enpresa Ikasketen UE	23	97,51	79	328,08	78	340,42	66	335,82
Erizaintzako UE	17	125,13	39	240,18	49	344,34	50	335,82
Irakasleen UE	61	283,48	175	875,71	231	1.246,46	196	1.088,30
Lan Harremanen UE	5	16,85	45	174,54	35	150,15	33	136,55
IITUE	68	366,88	152	971,10	192	1.345,92	139	987,67
Meatzeen eta Herri Lan	10	43,75	45	280,36	59	384,22	55	404,61
Guztira	588	3.006,37	1.700	9.410,57 €	2.068	12.536,38 €	1.748	11.132,06
GUZTIRA	1.071	5.246,56 €	3.580	20.000,90 €	3.726	22.454,28 €	3.248,00 €	20.480,07 €

4.- GARAPENERAKO LANKIDETZAREN ARLOKO UPV/EHUren JARDUERAK

4.1.- UNIBERTSITATE PRESTAKUNTZA ETA IRAKASKUNTZA EKINTZAK

4.1.1.- GRADUONDOKOAK

Graduondokoetako prestakuntza Unibertsitateak garapenerako lankidetzaren arloan duen zeregin nagusietako bat da. *Garapenerako Lankidetzaren Arloko Unibertsitateen Jokabide Kodeak*⁴ zehazten duen moduan, Unibertsitateak giza garapenaren alde lan egiteko erantzukizuna bere gain hartu behar du, giza gaitasunen eta askatasunen hedapenaren alde eginez, horretarako giza baliabideak, baliabide intelektualak eta baliabide teknikoak bere esku baititu. Zalantzarik gabe, graduondoko prestakuntza baliabide horietako bat da.

UPV/EHUK 128 graduondoko eskaini ditu 2010/2011 ikasturtean; honela sailka ditzakegu:

- a) Garapenari eta lankidetzari buruzko ikasketak espezifikoki lantzen dituzten graduondokoak. Une honetan, UPV/EHUK master ofizial bat eta berezko hiru titulu ematen ditu arlo honetan.
- b) Nazioarteko garapen eta lankidetzaren arazoekin zerikusia duten zeharkako alderdiak lantzen dituzten graduondokoak. Une honetan, 6 ematen dira; eta horietako bi doktorego programa ofizialak dira.

a) Garapenerako lankidetzaren arloko graduondokoak

- **Garapena eta Nazioarteko Lankidetzaren Arloko Graduondokoak.** Master Ofiziala. Euskal Herriko Unibertsitateko titulu ofizialen eskaintzan dago, eta HEGOA institutuaren eta Ekonomia Aplikatua I eta Ekonomia Aplikatua IV Sailen babesa du. Helburu nagusi gisa ikasleak garapenerako nazioarteko lankidetzaren alorrean profesionalki prestatzea du, erreferentzia gisa zuzentasuna, pobrezia aurkako borroka, giza garapena eta iraunkortasuna hartuta.

Master honen bidez, ikasleei kalitatezko eta diziplina anitzeko prestakuntza profesionala eman nahi diegu, garapenerako lankidetzaren esparruan errazago murgil daitezten, bai pertsonalki bai lanari dagokionez. Master honek 3 eta 6 hilabete arteko praktikak barne hartzen ditu, Europako, Latinoamerikako, Afrikako edo Asiako lankidetzaren erakundeetan edo instituzioetan egin beharrekoak. Horretarako, Euskal Herriko 30 GGKE baino gehiagoren, PNUD programaren eta UNIFEM erakundearen laguntza eta Eusko Jaurlaritzaren Garapenerako Lankidetzaren Zuzendaritzaren finantziatzea dugu.

- **Nazioarteko Lankidetzaren Arloko Graduondokoak Ez Zentralizatua: Bakea eta Garapena. Agenda Globalaren Azterketa eta Kudeaketa Nazio Batuen Sistemaren Esparruan.** Berezko titulua. Nazioarteko Zuzenbide Publikoa, Nazioarteko Harremanak eta Zuzenbidearen Historia Sailak ematen du, Leioako Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatean. 1997an sortu zen, goi mailako prestakuntza teoriko eta

---

⁴ Ikusi *Garapenerako Lankidetzaren Arloko Unibertsitateen Jokabide Kodea*.

praktikoaren bidez graduondoko prestakuntza espezializatuari bultzada bat emateko ekimen gisa. Horretarako, tokiko, eskualdeko eta nazioarteko hainbat ekintza jarri ziren martxan, gazte espezializatuak nazioarteko lankidetzaz ez zentralizatuaren arloan profesional gisa sartzeari ahalbidetzeko.

Lankidetzaz hitzarmenak ditugu PNUD/RBLAC, Escuela de Desarrollo Humano, Diálogo Democrático, UNICEF, UNIFEM, FAO, UN-HABITAT, PNUMA eta UNESCO Etxea elkarrekin. Berezko titulu honek nazioarteko erakundeetan urtebeteko praktikak egitea barne hartzen du. Praktika horiek Eusko Jaurlaritzak finantzatzen ditu.

- **Migrazioak: Migrazio Prozesuen Jakintza eta Gestioa.** Master ofiziala. UPV/EHUko Soziologia II Sailak eskaintzen du eta 2002/2003 ikasturtetik Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatean ematen den Migrazioetako Unibertsitate Espezialista graduondokoa du jatorria. Masterraren helburua migrazio fenomenoari ezagutza oinarri sendoekin eta lanerako tresna erabilgarriekin aurre egiteko kalitatezko unibertsitate ikasketak eskaintzea da.
- **Garapenerako Lankidetzarako Estrategiak, Agenteak eta Politika.** Online egiteko berezko titulua. UPV/EHUren Hegoa Institutuak eskaintzen du eta bere helburua garapenerako lankidetzaren arloan lan egiten duten pertsonen prestakuntza eta trebakuntza etengabea eta jarraitua ematea da, bai garapenerako lankidetzaren arloko gobernu kanpoko erakundeen esparruan (GGKE) bai instituzio publikoetan eta administrazio zentraletan, lurraldekoetan eta tokikoetan (gure lurraldean eta bertatik kanpo).

b) Garapenerako lankidetzarekin zerikusia duten zeharkako alderdi batzuk lantzen dituzten graduondokoak

- **Globalizazioa eta Garapena.** Master ofiziala. Euskal Herriko Unibertsitateko titulu ofizialen eskaintzaren barnean dago eta Hegoa Institutuaren eta Ekonomia Aplikatua I eta Ekonomia Aplikatua IV Sailen babesa du. Bere helburu nagusia ikerketa prestakuntza eskaintzea da, globalizazio fenomenoaren eta garapen prozesuen arteko erlazioak oinarritzat hartuta, betiere, giza garapenaren eta iraunkortasunaren ikuspegitik.
- **Nazioarteko Ikasketak.** Nazioarteko Zuzenbide Publikoa, Nazioarteko Harremanak eta Zuzenbidearen Historia Sailak ematen du master eta doktorego ofizial hau, Leioako Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatean. Nazioarteko Ikasketen master eta doktorego ofizialak 2007/2008 ikasturtean jarri ziren martxan, eta horien xedea nazioarteko ikasketen esparruko ikertzaileen prestakuntza espezializatua eta trebakuntza ahalbidetzea da. Horretarako, prestakuntza integral aurreratua eskaintzen dute, ikasleei nazioarteko ikasketen arloaren diziplina anitzeko ikuspegia emango diena, nazioarteko errealitatea aztertze eta interpretatzeko aukera ematen duten tresna kontzeptualak eta teorikoak erabiliz. Era berean, ikasleek nazioarteko gai buruzko ikerketaren esparruan lana egin ahal izateko espezializazio egokia eskuratzea nahi dugu, nazioarteko harremanen arloko espezialista taldeak sortzea sustatuz eta horiei estatuko eta nazioarteko sareetan sartzeko aukera emanez.
- **Garapenari buruzko Ikasketak.** Hegoa Institutuak eta Ekonomia Aplikatua I, Ekonomia Aplikatua IV, Soziologia I, Soziologia II eta Enpresa Zuzenbidea Sailek sustatutako doktorego programa da. Barne hartzen dituen ikerketa ildoekin zerikusia duten gaietako ikertzaileak prestatzea du helburu. Diziplina

anitzeko doktorego programa da, globalizazioaren, garapen prozesuen eta nazioarteko lankidetzaren azterketa kritikoa eta zehatza egitera bideratutakoa. Diziplina anitzeko irakaskuntza proposamen hau Europako beste herrialde batzuetan Garapen Ikasketak (Development Studies) izenez ezagutzen direnen baliokidetzat har daiteke.

Programak ikerketa ildo ugari eskaintzen ditu, hiru esparru handitan banatuta: Lankidetzaren eta Garapenerako Laguntza; Giza Garapenaren eta Iraunkortasunaren Garrantzia; eta Globalizazioa eta Nazioarteko Harreman Ekonomikoak. Programa honek garapenerako lankidetzaren arloan lan egiten duten erakundeen gaitasunak indartzen lagunduko duten doktorego tesiak egitea ahalbidetuko die ikasleei, eta Hegoa Institutuaren eta programan parte hartzen duten sailen ikerketa jardura sustatuko du.

- **Partaidetza eta Komunitate Garapena.** Master ofizial (profesional) hau UPV/EHUko Soziologia I eta Politika Zientzia Sailek ematen dute. Masterraren azken helburua gure gizarteko demokrazia parte-hartzailea sustatzea da. Horretarako, herritarrek politika publikoen definizio demokratikoan izan dezaketen eragina sustatzeko eta prozesu guztiz parte-hartzaileak dinamizatzeko gai izango diren profesionalak prestatzera bideratuta dago. Ikasleek erabakiak hartzeko, garatzeko eta ebaluatzeko, funtzionamendua demokratizatzeko eta, bide batez, administrazio publikoen eraginkortasuna demokratizatzeko, eta gizarte eta elkarte ehundura eta, oro har, pertsonen beren existentziarekiko eta komunitate bilakaerarekiko protagonismoa sendotzeko gaitasuna eskuratuko dute.
- **Ikasketa Feministak eta Generokoak.** Master ofizial hau Antropologia Sailak koordinatzen du eta unibertsitateko hamaika sailek eta bost ikastegik eskaintzen dute. Masterrak urte askotan UPV/EHUko diziplina akademiko ezberdinetan pilatutako irakaskuntza eta ikerketa espezifikoko baliabideak biltzea ahalbidetzen du. Gizarte zientzien eta zientzia juridikoen arloko ikerketara bideratuta dago, eta bere helburu nagusia diziplina arteko prestakuntza espezializatua eskaintzea da, oinarri gisa azken hamarkadetan beste hainbat ikasketetan (Ikasketa Feministak, Genero Ikasketak eta/edo Emakumeen Ikasketak) egindako ekarpen baliotsuak hartuta. Ikasketa horiek guztiek tokiko, estatuko eta nazioarteko mailan guztiz finkatuta eta garatuta dagoen esparru zientifikoa osatzen dute, diziplina eta ezagutza esparru ia guztiak barne hartzen dituen eta gizarte zientzietan presentzia handia duena.
- **Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasuna: Berdintasunaren Eragileak.** Berdintasun eragileak prestatzeko helburu espezifikoa duen berezko titulua. Administrazio Zuzenbidea, Konstituzio Zuzenbidea eta Zuzenbidearen Filosofia Sailak eskaintzen du.

4.1.2.- PRACTICUMA ETA KARRERA AMAIERAKO PROIEKTUAK

Practicumaren helburu nagusia unibertsitateko kideak sensibilizatzea eta lankidetzaren solidariarako jardueretan parte hartzea bultzatzea da, UPV/EHUko ikasleei karrera amaierako proiektuak garapen bidean dauden herrialdeetan egitea ahalbidetzen dieten garapenerako lankidetzaren arloko erakundeekin (GGKEak eta bestelakoak) batera lan eginez. Bereziki bi helburu espezifiko nabarmendu behar ditugu:

a) Hegoaldeko herrialdeetako garapen proiektuetan lan egin nahi duten ikasleei lankidetzaren hori beren praktika akademikoetan gauzatzeko aukera ematea. Programa honek jarduerak hauek sustatzeko laguntza ekonomikoak ematen ditu:

- A modalitatea: Garapen bidean dauden herrialdeetan **praktikak egitea, garapenerako lankidetzaren arloan**. Praktika horien helburua ikasleek prestakuntza akademikoan berenganatutako elementu teorikoak eta praktikoak erabiltzea, gizarteko errealitatea ebaluatzeko eta gizartea aldatzeko estrategiak planifikatzeko gaitasunak indartzea eta gizarte problematikak prebenitzeko, murrizteko edo konpontzeko aukerak lantzea da, bere prestakuntzari lotutako funtzio profesionalak abiapuntutzat hartuta.
- B modalitatea: **Karrera amaierako proiektuak egitea** garapenaren eta/edo lankidetzaren esparruan. Proiektu horietan, Ingeniaritzako eta Arkitekturako unibertsitate eskoletako eta goi eskoletako ikasleek GGKEek eta lankidetzaren erakundeek aurkeztutako “arazo teknikoak” konpontzeko asmoz ikasitakoa aplikatu beharko dute, horretarako karrera amaierako proiektua eginda.

b) UPV/EHUK garapenerako lankidetzaren arloko erakundeekin duen lankidetzaren formalizatzea, ikasleek beren praktikak egiteko eta unibertsitate komunitatearentzako sensibilizazio eta prestakuntza jarduerak egiteko helburuarekin.

2. TAULA. PROGRAMAREN FASEAK ETA JARDUERAK

Faseak	Jarduerak	Helburuak	Egutegia
Ikasleak eta GGKEak harremanetan jartzea	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programaren berri ematea ikastegietan. ▪ GGKEak aurkeztea ikastegietan. 	Programan parte hartzeko interesa izan dezaketen ikasleak eta GGKEak identifikatzea.	Apirila
Praktikak eta karrera amaierako proiektuak egiteko laguntzen deialdia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deialdiaren berri ematea eta erabakia hartzea. ▪ Ikastegien eta GGKE bakoitzaren arteko hitzarmena sinatzea. ▪ Ikastegi bakoitzeko programaren Segimendu Batzordea ezartzea. 	Laguntza ekonomikoak esleitzea, irizpide objektiboak oinarri gisa hartuta.	Maiatza eta ekaina
Ikasleen lankidetzaren eta prestakuntzaren GGKEetan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tutoreak eta bideratzaileak izendatzea. ▪ GGKEetan egiteko praktiken plana eta “lankidetzaren eta prestakuntzaren plana” egitea. ▪ Lankidetzaren eta prestakuntzaren planean zehaztutako jarduerak egitea. ▪ GGKEak ikaslearen ebaluazio txostena igortzea. 	Praktika egiteko ikasle proposenak hautatzea.	Urritik dagokien norakora joaten diren unera arte
Praktikak egitea, eta horien segimendua eta ebaluazioa egitea	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ikasleek garapen bidean dauden herrialdeetan praktikak egiten dituzte. ▪ “Kontrako alderdiko bideratzaileak” praktiken segimendua egiten du eta hitzartutako txostenak igortzen ditu. ▪ Hala dagokien eragileek praktiken ebaluazioa egiten dute. 	Praktikak gauzatea eta horien arrakasta bermatzea.	Urtarriletik irailera

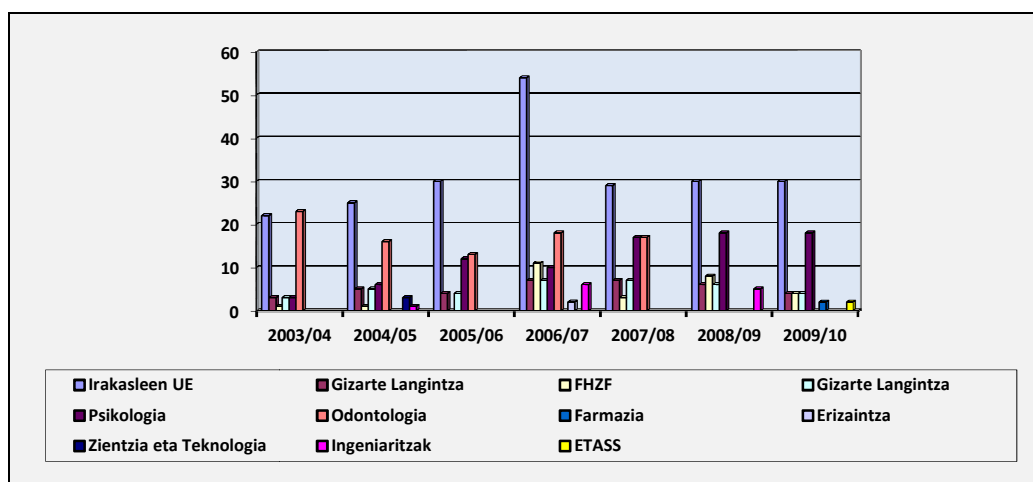
Hainbat adierazleren arabera, praktika programa horiek oso emaitza onak izaten dituzte; alde batetik, parte hartzen duten ikasleen sentsibilizazioa eta jarrera solidarioa sustatzen dutelako, eta, bestetik, UPV/EHUko gero eta ikasle gehiagok mota horretako praktikekiko interesa agertzen dutelako. Martxan jarri zirenetik une honetako ediziora arte (7.a) 14 unibertsitate ikastegitako 481 ikaslek hartu dute parte programan. Ikasle horiek Latinoamerikako, Afrikako eta Asiako 20 herrialdeetan izan dira, eta 37 GGKEk diruz lagundutako garapen proiektuetan egin dituzte beren praktikak. Aipatu beharra dago garapen bidean dauden herrialdeetan izan diren ikasleen % 80 baino gehiago emakumezkoak direla. Era berean, edizio gehienetan parte-hartze handiena (ikasleen % 45) Irakasle ikasketetako ikasleena izan da. Beste titulazio batzuetako ikasle kopuruak ere esanguratsuak izan dira: Odontologia (% 18,1) eta Psikologia (% 17,5).

3. TAULA. PROGRAMAN PARTE HARTU DUTENEN BILAKAERA, GENEROAREN ARABERA

	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	Guztira	%
Ikasleak	52	57	59	108	73	67	65	481	100
Emakumeak	43	43	51	94	57	56	47	391	81,28
Gizonak	9	14	8	14	16	11	18	90	18,72

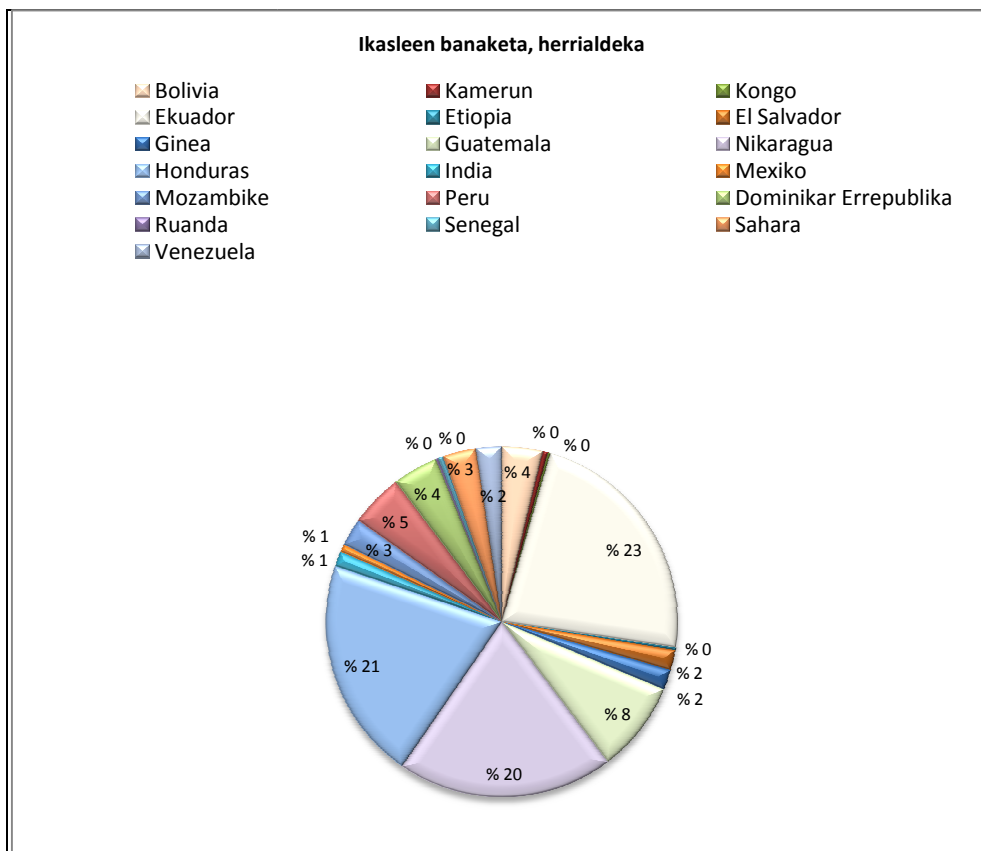
4. TAULA. PRAKTIKETAKO IKASLEEN PROFIL AKADEMIKOA

	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	Guztira	%
Irakasleen UE	22	25	30	54	29	30	30	220	45,74
Gizarte Langintza	3	5	4	7	7	6	4	36	7,5
FHZF	1	1		11	3	8	4	28	5,82
Psikologia	3	6	12	10	17	18	18	84	17,5
Odontologia	23	16	13	18	17			87	18,10
Farmazia						2		2	0,41
Erizaintza				2				2	0,41
Zientzia eta Teknologia		3						3	0,62
Ingeniaritzak		1		6		5		12	2,5
Donostiako AGET							2	2	0,41
Guztira	52	57	59	108	73	67	65	481	100

5. TAULA. PRAKTIKAK EGITEN DITUZTEN IKASLEEN HELBURUKO HERRIALDEA

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	GUZTIRA
Argentina		2	5	7	11	8	15	48
Bolivia			2	2		8	4	16
Kamerun	2							2
Kongo						1		1
Ekvador	10	3	15	11	27	22	10	98
Etiopia						1		1
El Salvador		4	2				2	8
Ginea		1	2	2	2		1	8
Guatemala	6	13	3	11	1	1		35
Nikaragua	5	9	9	43	5	7	7	85
Honduras	24	16	13	18	17			88
India		1			5		2	8
Mexiko		1		2				3
Mozambique						5	6	11
Peru	5	3	2	3		4	4	21
Dominikar Errepublika		3	4	7	3	5		22
Ruanda						1		1
Senegal			2					2
Sahara						2	11	13
Venezuela		1		2	2	2	3	10
Guztira	52	57	59	108	73	67	65	481

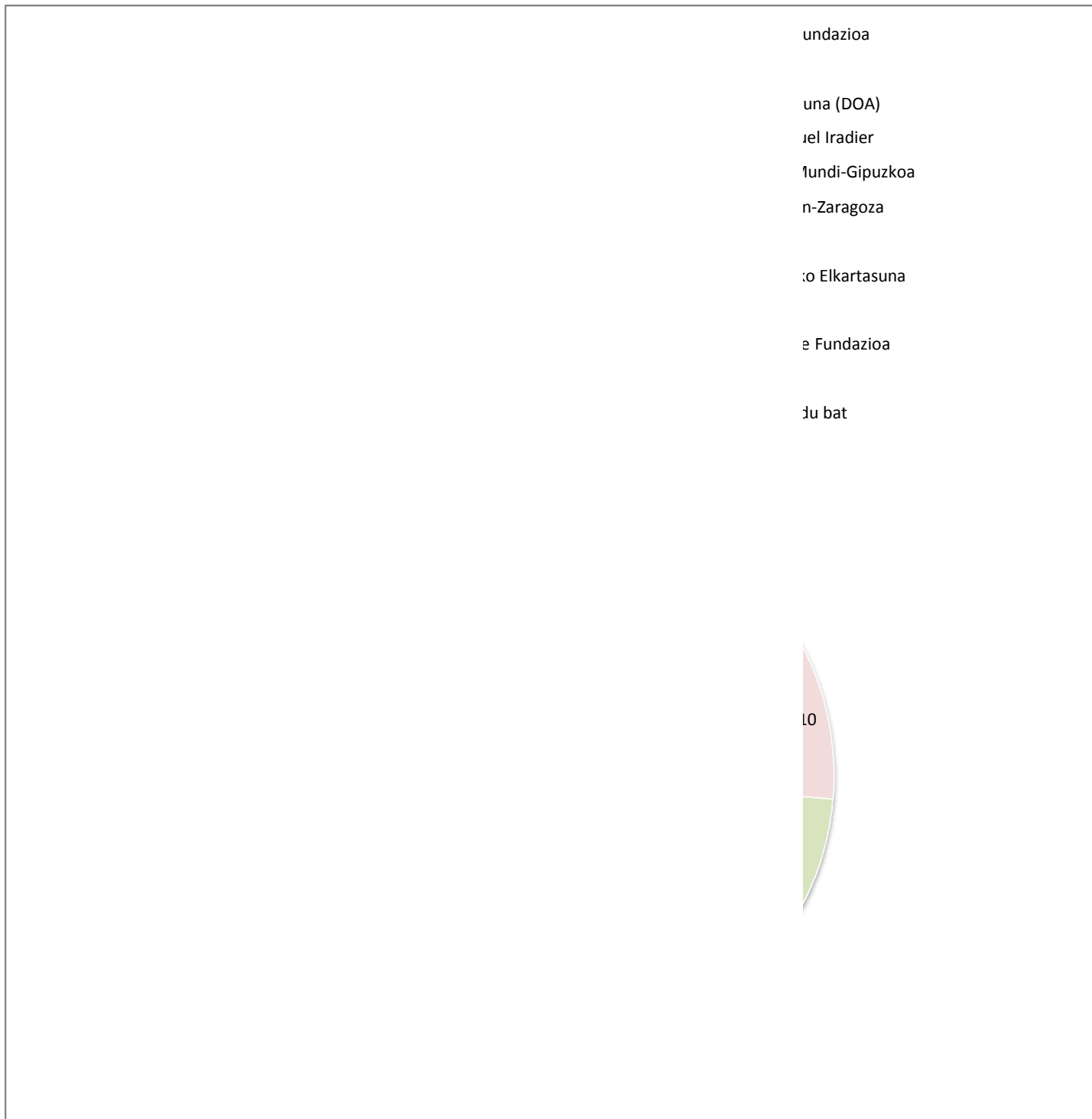

Praktiken programak gauzatzeko herrialde gehienak Latinoamerikan daude, Asiako eta Afrikako herrialdeekiko alde handiarekin. Ekuador, Honduras eta Nikaragua dira ikasle gehien bertan hartu dituzten herrialdeak, eta, ondoren, Guatemala. Guztira, praktiketako ikasleen % 72 herrialde horietara joan dira.

6. TAULA. PROGRAMAN PARTE HARTZEN DUTEN GGKEak

	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	GUZTIRA
1. O.P./ OSALDE	23		13	18	21			75
2. Leonekin	2	4	2	39			2	51
3. Haurralde Fundazioa	6	8	9	13	18	30	26	110
4. Ekihaizea / Ekilore Munduan	8		11	6	19	20	7	71
5. Juliaca Elkartasuna	6	12	3					21
6. FISC	1		5	4				10
7. Nazioarteko Elkartasuna	2		3				6	11
8. Intered	1	2	2	2				7
9. Denok Osasuna (DOA)				6			1	7
10. Mugarik Gabe		2	2	2	2	2		10
11. Kaleko Eskola				5				5
12. A. A. Manuel Iradier		1	2	2	2			7
13. Paz y Tercer Mundo	1			1				2
14. LERA			2	2				4
15. Medicus Mundi-Gipuzkoa			2	2	2	6		12
16. Askapena		1		2	2	2	2	9
17. SED	2							2
18. Herm. León-Zaragoza		1	1					2
20. PUSE			2					2
21. ADSIS				1	2	2	3	8
22. Alboan				1				1
23. AMAS					1			1
24. PNUD		17						17
25. Nazioarteko Elkartasuna		4			2			6
26. Paz y Solidaridad		3						3
27.GSS Pudukkottai					2			2
28. AAMI							1	1
27. ITAKA							1	1
30. NUYUN						2	11	13
31. Mundukide Fundazioa							2	2
32. ASBES							1	1
33. Paz con dignidad							1	1
34. ASF							1	1
35. ISF						2		2
36. Lagun artean						1		1
37. PTM-Mundu bat		2						2
Guztira	52	57	59	108	73	67	65	481

1. GRAFIKOA. PRAKTIKETAKO IKASLEEN BANAKETA, HERRIALDEEN ARABERA

Ikasleen erdiak baino gehiagok 4 GGKEekin egin dituzte beren praktikak: O.P./ OSALDE-Euskal Herria, Leonekin, Haurralde Fundazioa eta Ekilore Munduan. Osalderen kasuan, Unibertsitateak lankidetzaz hitzarmen bat sinatu du elkartearekin, Odontologia ikasleek GGKE hau Hondurasen gauzatzeko ari den proiektuan laguntza eskaini dezaten. Proiektu horren helburua Santa Bárbarako komunitateko osasun sustatzaileak sendotzea da. Leonekin elkartearekin dagokionez, Unibertsitateak Nikaraguako alfabetatze kanpainari babesa emateko hitzarmen bat sinatu du. Horretarako, Irakasleen Unibertsitate Eskoletako eta Hezkuntza Zientzietako ikasleak bidaltzen ditu bertara.

Praktiken programak Eusko Jaurlaritzako Lankidetzaren Garapenerako Zuzendaritzaren eta Euskal Fonda - Lankidetzarako Euskal Tokiko Erakundearen Elkartearen finantziak jaso ditu.

Practicum programaren emaitza aipagarrien artean, honako hauek nabarmendu behar ditugu:

- a) Programa honi esker, ikasleak pobrezia-eraketan eta hegoalde-iparraldeko desberdintasun-eraketan sentsibilizatzeko helburua lortu dugu. Hala erakusten dute ikasle bakoitzak egindako praktiken txostenek eta ebaluazio jardunaldietan adierazten dutenak. Ikasleek beste kultura batzuk ezagutzeko eta horien inguruko ikasketako aukera baloratzen dute bereziki, baita oinarriko baliabide gutxiak testuinguruetan moldatzeak dakarren eronka ere.
- b) Euskal Herrira itzultzean, ikasle asko beren praktikak gauzatu zituzten komunitateekin egindako harremanei eusteko gogotsu egoten dira. Horregatik, batzuek GGKEekin lankidetzan jarraitzen dute eta beste batzuek elkartasun eta/edo lankidetzaz espazio berriak sortzen dituzte.

Horren adibide dira 7 urtez Ekuadorrean, beren praktikak kultura arteko hezkuntza elebidunera atxikitako eskola indigenetan egitera, joan diren **Gasteizko Irakasleen Unibertsitate Eskolako** ikasleak. Horietako askok beren ikasketak amaitu ondoren eskola horiei laguntzen jarraitu dute, hainbat jardueraren bidez:

- 2003an, **AUSI** izeneko elkarteak sortu zuten (Nazioarteko Elkartasunerako Unibertsitate Elkarte), ondorengo ikasle promozioei Ekuadorren bizitako esperientzia transmititzeko eta horrelako praktikak egiteko motibazioa emateko helburuarekin.
- 2006an, AUSIk Ekuadorko Amazonasko eskola indigenetara eramateko informatika ekipoa eta material didaktiko ugari (20 tonako edukiontzia bat) bildu zituzten gizarte etxeetan, liburutegietan eta Arabako Foru Aldundian.
- Ikasle baten material fotografikoa erabilita, erakusketa bat egin zuten. Bertako argazkiek Amazonasko indigena komunitateen eta Ekuadorren izan diren sei ikasle promozioen irudiak biltzen zituzten. "Ekuador: una mirada solidaria" erakusketa 2006ko urriaren 24tik azaroaren 3ra egon zen ikusgai Unibertsitatearen Arabako Campusean.
- AUSI elkarteak GGKE gisa erregistratu zen, **Ekilore Munduan** izenarekin. Erakundeak honako helburu hauek ditu: herri indigenetan hezkuntza lankidetzaz sustatzea, kultura arteko hezkuntza elebidunaren alde eginez; euskal gizartearen herri indigenen eskubideen inguruan sentsibilizatzea; eta Euskal Herriko kultura arteko hezkuntzari buruzko beharrezko eztabaida sustatzea.

- c) Praktiketako ikasleak UPV/EHUren "enbaxadore" bihurtzen dira helburuko herrialdeetan. Izan ere, Unibertsitatearen eta bertako hezkuntza erakundearen arteko harremanak ezartzen dituzte. Harreman horiek ezagutza eta lankidetzazko prozesu zabalagoak martxan jartzea ahalbidetzen dute.

Gasteizko Irakasleen Unibertsitate Eskolako kasua benetan eredugarria da, izan ere, beren esperientziaren bidez, UPV/EHUK gaur egun kultura arteko hezkuntza elebidunaren arloan duen lankidetzaren programa martxan jartzeko oinarriak eraiki dituzte. Programa horrek hainbat jarduketara ildo garatuko ditu Pastaza probintziako kultura arteko hezkuntza elebiduneko erakundeetan, irakaskuntzaren, ikerketaren eta aholkularitza tekniko-pedagogikoaren arloetan.

Gauza bera esan dezakegu Nikaraguara, bertako alfabetatze kanpainan praktikak egitera, joandako Irakasleen Eskoletako eta Hezkuntza Zientzien Eskolako 39 ikasleen esperentziaz. Ikasleen bidaiaren bidez, UPV/EHU “Yo, sí puedo” unibertsitate sarean sartu da. Sare hori espainiar estatuko 16 unibertsitatek eta Nikaraguako 11 unibertsitatek osatzen dute. Modu horretan, UPV/EHUK Nikaraguako alfabetatze eta alfabetatu ondoko prozesuetan duen lankidetzaren areagotzeko asmoa du, hemengo irakasleak Nikaraguako irakasleei aholkularitza teknikoa eta pedagogikoa emateko jardueretan parte hartzera bultzatuz.

4.1.3.- GRADUKO IRAKASGAIK

Europako Unibertsitate Eremua ezarri aurretik, Espainiako unibertsitateetako ingeniariak, lizentziatura edo diplomatura batzuetan garapenerako lankidetzarekin zerikusia zuten hautazko edo aukera askeko irakasgaiak ematen zituzten. Salbuespen batzuk kenduta, irakasgai horiek duela gutxi jarri dira martxan; oro har, garapenerako lankidetzaren arloarekin zerikusia duten pertsonak edo taldeek abiarazita⁵. Gure kasuan, aukera askeko irakasgai gutxi eskaini ditugu. Urte askotan eskaini ditugun gutxi batzuk egon dira, baina Europako Unibertsitate Eremua ezartzearekin batera desagertu dira. Hautazko irakasgaien eskaintzak bere horretan jarraitzen badu ere, azken aldian ez ditugu oso kontuan izan, ikasketa plan berrien baldintzak eta testuinguru akademikoak direla eta. Beraz, arazo hau irakasgaiak eguneratzerakoan konpondu behar da, eta Lankidetzaren Kontseiluak hartu beharko ditu horren inguruko erabakiak.

Orain arte UPV/EHUK onartutako ikasketa planek ez dute zuzenean garapenerako lankidetzarekin erlazioan jarri irakasgaiak barne hartzen; bai, ordea, gaiarekin zeharkako lotura duten beste zenbait irakasgai. Ez da lan erraza atal honetan sartu beharreko irakasgaiak zein diren zehazteko irizpideak ezartzea; horregatik, ondorengo taulan atal honetan sar daitezkeen irakasgai batzuk bildu besterik ez dugu egin. Ikus dezakegun moduan, taulako irakasgai gehienak gizarte zientzien arlokoak dira.

---

⁵ Honako gai hauek barne hartzen dituzte: garapen prozesuak, giza garapena, garapen iraunkorra; globalizazioa eta iparralde-hegoalde harremanak; pobrezia, bazterketa eta desberdintasunak; garapenerako lankidetzaren, lankidetzaren erakundeak eta laguntzaren kudeaketa eta/edo ebaluazioa; osasuna eta garapenerako lankidetzaren; garapenerako hezkuntza; giza garapen iraunkorrerako eta lankidetzarako teknologiak; generoa eta garapena; eta kultura artekotasuna eta nazioarteko migrazioak (ikusi Unceta, K. (2007) *La Cooperación al Desarrollo en las Universidades Españolas*. AECID/MAEC. Madrid. 54.-60. or.).

7. TAULA. HAUTAZKO IRAKASGAIAK. 2009/2010 IKASTURTEA

I/L/D	IKASTEGIA/ESKOLA	LEKUA	IRAKASGAIA	KREDITUA K	MOTA
Ingurumen Zientziak	Farmazia F.	Araba	Ingurumena eta Gizartea	6	S
Ingurumen Zientziak	Farmazia F.	Araba	Ekonomia Iraunkorra	6	O
Enpresa Administrazioa eta Zuzendaritza	Gasteizko Enpresa Ikasketen UE	Araba	Enpresa eta Garapen Jasangarria	6	P
Gizarte Antropologia	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien F.	Gipuzkoa	Kultura Arteko Hezkuntza	6	O
Enpresa Administrazioa eta Zuzendaritza	Gasteizko Enpresa Ikasketen UE	Araba	Gizarte Ekonomia eta Enpresaren Gizarte Erantzukizunerako Sarrera	6	P
Politika Zientzia eta Kudeaketa Publikoa	Gizarte eta Komunikazio Zientzien F.	Bizkaia	Arazo Globalak Nazioarteko Gizartean	6	P
Kriminologiako Gradua	Zuzenbide F.	Gipuzkoa	Zuzenbidea eta Kultura Artekotasuna	6	O
Ekonomia	Ekonomia eta Enpresa Zientzien F.	Bizkaia	Garapenaren Ekonomia	6	O
Haur Hezkuntza	Gasteizko Irakasleen UE	Araba	Kultura Artekotasuna Eskolan	4,5	P
Lehen Hezkuntza	Gasteizko Irakasleen UE	Araba	Kultura Artekotasuna Eskolan	4,5	P
Gizarte Hezkuntza	Bilboko Irakasleen UE	Bizkaia	Giza Eskubideak eta Gizarte eta Hezkuntza Politikak	6	O
Gizarte Hezkuntza	Bilboko Irakasleen UE	Bizkaia	Gizarteratze eta Baztertze Prozesuak	6	S
Gizarte Hezkuntza	Bilboko Irakasleen UE	Bizkaia	Garapen Jasangarrirako Hezkuntza	6	O
Gizarte Hezkuntza	Bilboko Irakasleen UE	Bizkaia	Gizarte Mugimendu Garaikideak	6	P
Gizarte Hezkuntza	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien F.	Gipuzkoa	Giza Eskubideak eta Gizarte eta Hezkuntza Politikak	6	O
Gizarte Hezkuntza	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien F.	Gipuzkoa	Gizarteratze eta Baztertze Prozesuak	6	S
Gizarte Hezkuntza	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien F.	Gipuzkoa	Kultura Arteko Hezkuntza	6	P
Gizarte Hezkuntza	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien F.	Gipuzkoa	Garapen Jasangarrirako Hezkuntza	6	O
Pedagogia	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien F.	Gipuzkoa	Giza Eskubideak eta Gizarte eta Hezkuntza Politikak	6	O
Pedagogia	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien F.	Gipuzkoa	Gizarteratze eta Baztertze Prozesuak	6	S
Publizitatea eta Harreman Publikoak	Gizarte eta Komunikazio Zientzien F.	Bizkaia	Globalizazioa eta Munduko Sistema Ekonomikoa	6	P
Soziologia	Gizarte eta Komunikazio Zientzien F.	Bizkaia	Aniztasuna, Desberdintasuna eta Gizarte Bazterketa	6	P
Soziologia	Gizarte eta Komunikazio Zientzien F.	Bizkaia	Migrazioen Soziologia	6	P

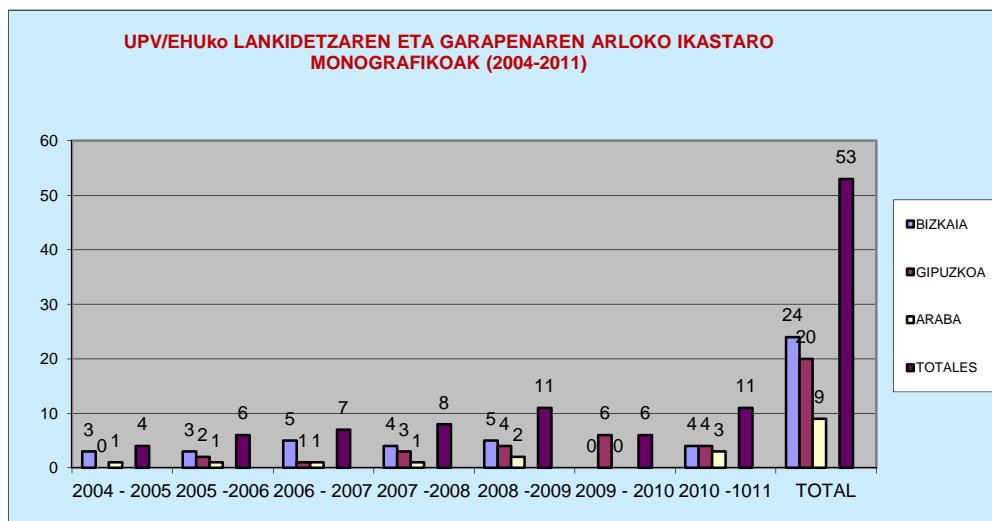
4.1.4.- IKASTARO MONOGRAFIKOAK

Hainbat unibertsitate ikastegiren, Hegoa Institutuaren eta euskal GGKEen lankidetzari esker, 2004tik garapenari eta lankidetzari buruzko ikastaro monografikoak, 30 ordukoak, ematen ari gara UPV/EHUren hiru campusetan. Ikastaro horien edukiak beren praktikak garapenerako lankidetzaren arloko proiektuetan egin nahi dituzten ikasleentzako egokituta daude. Aukera askeko kredituak lor daitezke ikastaroetara joanda.

Martxan jarri genituenetik, 2004tik, 53 ikastaro monografiko eman ditugu UPV/EHUko hiru campusetan. Dena den, ikastaro gehienak Bizkaiko Campusean (% 45) eta Gipuzkoakoan (% 38) eskaini ditugu.

8. TAULA. UPV/EHUko IKASTARO MONOGRAFIKOAK

LEKUA	IKASTURTEA							GUZTIRA
	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	
BIZKAIA	3	3	5	4	5	0	4	24
GIPUZKOA	0	2	1	3	4	6	4	20
ARABA	1	1	1	1	2	0	3	9
GUZTIRA	4	6	7	8	11	6	11	53

Edizio horietan guztietan, ikastaroei gai eta programa ezberdinak landu dituzte, ikastaroetara joan diren taldeen arabera, eta ikastaroen kokaleku izan diren fakultateen eta eskolen arabera. Oro har, ikastaro guztietan garapen arazoei eta nazioarteko lankidetzari buruzko sarrera bat ematen dugu, eta sarrera hori ikastaro bakoitzeko arlo espezifikoak lantzen dituzten gaiekin osatzen dugu.

9. TAULA. IKASTARO MONOGRAFIKOAK CAMPUSAREN ARABERA (2004-2010)

UPV/EHUko IKASTARO MONOGRAFIKOAK (2004/2005)		
BIZKAIKO CAMPUSA		
Garapena, lan eskubideak eta gizarte klausula	Lan Harremanen UE	Azaroaren 15etik 18ra eta 22tik 25era
Osasuna garapen bidean dauden herrialdeetan	Medikuntza eta Odontologia Fakultatea	Azaroaren 22tik 25era, azaroaren 30ean eta abenduaren 1ean eta 2an
GGKEen kudeaketarako eta finantziatorako sarrera	Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea	Apirilaren 8an, 15ean, 22an eta 29an, eta maiatzaren 6an, 13an eta 20an
ARABAKO CAMPUSA		
Lankidetzaren solidariarako sarrera ikastaroa	Irakasleen UE	Azaroaren 22tik 25era, azaroaren 30ean eta abenduaren 1ean eta 2an

UPV/EHUko IKASTARO MONOGRAFIKOAK (2005/2006)			
BIZKAIKO CAMPUSA			K
GGKEen kudeaketa eta finantziarioa	Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea	Urriaren 28tik abenduaren 16ra	2
Osasuna garapen bidean dauden herrialdeetan	Medikuntza eta Odontologia Fakultatea	Azaroaren 7tik 17ra	2
Garapena, lan eskubideak eta gizarte klausula	Lan Harremanen UE		2
GIPUZKOAKO CAMPUSA			
Globalizazioa eta garapenaren erronkak	Enpresa Zientzien Eskola		2
Lankidetzaren eta osasuna	Erizaintzako UE	Azaroaren 21etik abenduaren 1era	2
ARABAKO CAMPUSA			
Garapenerako lankidetzaren solidarioa	Irakasleen UE	Urriaren 7tik (2005) maiatzaren 19ra (2006)	3

UPV/EHUko IKASTARO MONOGRAFIKOAK (2006/2007)			
BIZKAIKO CAMPUSA			K
GGKEen kudeaketa eta finantziarioa	Zubiria Etxea	Urriaren 27tik abenduaren 22ra	2
Osasuna garapen bidean dauden herrialdeetan	Medikuntza eta Odontologia Fakultatea	Azaroaren 13tik 23ra	2
Garapena, lan eskubideak eta gizarte klausula	Zubiria Etxea	Azaroaren 13tik 23ra	2
Globalizazioa eta garapenaren erronkak	Zubiria Etxea	Urriaren 20tik abenduaren 15era	2
Garapenerako lankidetzaren hastapenak	Bilboko IGET	Urriaren 26tik abenduaren 14ra	2
Garapenerako lankidetzaren eta hezkuntza	Irakasleen UE	Azaroaren 2tik 11ra	2
Osasuna garapen bidean dauden herrialdeetan	Medikuntza eta Odontologia Fakultatea	Azaroaren 10etik 19ra	2
Lankidetzaren, ingurumena eta iraunkortasuna	Zientzia eta Teknologia Fakultatea	Abenduaren 2tik 12ra (2007)	2
Garapena, lan eskubideak eta gizarte klausula	Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea	Martxoaren 14tik 25era (2007)	2
GIPUZKOAKO CAMPUSA			
Lankidetzaren eta osasuna	Erizaintzako UE	Apirilaren 23tik maiatzaren 10era (2007)	2

Garapena, lankidetzeta eta genero ekitatea	Psikologia Fakultatea	Azaroaren 8tik 30era	2
Garapenerako lankidetzaren hastapenak	Ibaetako Campuseko ikasgelategia	Maiatzaren 9tik 19ra (2007)	2
Garapenerako lankidetzeta solidarioa	FHZF	Urriaren 18tik 28ra (2007)	2
Lankidetzeta eta osasuna	Erizaintzako UE	Urriaren 8tik 18ra (2007)	2
ARABAKO CAMPUSA			
Garapenerako lankidetzeta solidarioa	Irakasleen UE	Urriaren 19tik (2006) maiatzaren 31ra (2007)	3
Garapena eta lankidetzeta solidarioa	Gizarte Langintzako UE	Urriaren 5etik abenduaren 21era (2007)	2
Garapenerako lankidetzeta solidarioa	Irakasleen UE	Urriaren 21etik (2007) maiatzaren 26ra (2007)	3
Nazioarteko lankidetzarako sarrera	Farmazia Fakultatea	Ekainaren 6tik 17ra (2007)	3

UPV/EHUko IKASTARO MONOGRAFIKOAK (2007/2008)			
BIZKAIKO CAMPUSA			K
Garapenerako lankidetzeta eta hezkuntza	Bilboko Irakasleen UE	Azaroaren 5etik 16ra (2007)	2
Osasuna garapen bidean dauden herrialdeetan	Medikuntza eta Odontologia Fakultatea	Azaroaren 12tik 22ra (2007)	2
Garapena, lan eskubideak eta gizarte klausula	Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea	Apirilaren 7tik 18ra (2008)	2
Giza garapenerako lankidetzeta eta teknologiak	Bilboko IGET	Urriaren 9tik azaroaren 29ra (2007)	2
GIPUZKOAKO CAMPUSA			
Garapena, lankidetzeta eta genero ekitatea	Irakasleen UE	Urriaren 17tik azaroaren 15era (2007)	2
Lankidetzeta eta osasuna	Erizaintzako UE	Martxoaren 3tik 13ra (2008)	2
Giza garapenerako lankidetzeta eta teknologiak	UE Politeknikoa	Urriaren 16tik abenduaren 11ra (2007)	2
ARABAKO CAMPUSA			
Garapenerako lankidetzeta solidarioa	Irakasleen UE	Urriaren 18tik abenduaren 11ra (2007)	3

UPV/EHUko IKASTARO MONOGRAFIKOAK (2008/2009)			
BIZKAIKO CAMPUSA			K
Garapenerako lankidetzeta eta hezkuntza	Irakasleen UE	Azaroaren 3tik 14ra (2008)	2
Garapenerako lankidetzaren hastapenak	IITUE (Etxetxua)	Urriaren 21etik azaroaren 20ra (2008)	2
Osasuna garapen bidean dauden herrialdeetan	Medikuntza eta Odontologia Fakultatea	Azaroaren 10etik 20ra (2008)	2
Lankidetzeta, ingurumena eta iraunkortasuna	Zientzia eta Teknologia Fakultatea	Martxoaren 2tik 12ra (2009)	2
Garapena, lan eskubideak eta gizarte klausula	Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea	Martxoaren 16tik 26ra (2009)	
GIPUZKOAKO CAMPUSA			
Garapena, lankidetzeta eta genero ekitatea	Psikologia Fakultatea	Urriaren 27tik azaroaren 18ra (2008)	2

Garapenerako lankidetzaren hastapenak	Ibaetako Campuseko ikasgelategia	Urriaren 28tik abenduaren 16ra (2008)	2
Garapenerako lankidetzaren solidarioa	Filosofia eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea	Azaroaren 10etik 20ra (2008)	2
Lankidetzaren eta osasuna	Erizaintzako UE	Martxoaren 2tik 12ra (2009)	2
ARABAKO CAMPUSA			
Garapena eta lankidetzaren solidarioa	Gizarte Langintzako UE	Urriaren 14tik abenduaren 16ra (2008)	2
Garapenerako lankidetzaren solidarioa	Irakasleen UE	Urriaren 23tik (2008) maiatzaren 14ra (2009)	3

4.2.- IKERKUNTZAREN ARLOKO EKINTZAK

Ikerkuntzaren arloko ekintzak bi eremu handitan banatzen dira. Batetik, garapenerako lankidetzaz zuzenean aztertzen duten doktore tesiak egitea, garapenerako lankidetzaz esku hartzen duten estrategien eta politiken ikuspuntutik edota eragileen azterketatik abiatuz. Orain arte, oso tesi gutxi egin da gai horri buruz.

Bestetik, zenbait doktore tesi aukeratu ditugu, garapenarekin eta nazioarteko lankidetzarekin zeharka lotuta dauden gai buruzkoak. Ez da erraza izan; izan ere, lehenik, konplexua da zeharkako elementu horiek zein diren zehaztea, eta, bigarrenik, TESEO datu basean dauden laburpenei begira aukeratu ditugu tesi horiek, eta ez tesiei berei begira.

Alegia, oinarritzko zerrenda bat aurkeztuko dugu, gure unibertsitatean gai horiei buruz irakurri diren tesien ikuspegi orokor bat eman nahian. Segur aski, zerrendatik kanpo gelditu izango dira beste tesi batzuk; horregatik, etorkizunera begira, zerrendan lan gehiago sartzeari espero dugu.

4.2.1.- GARAPENERAKO LANKIDETZAREKIN LOTURA DUTEN ETA UPV/EHU*n* IRAKURRI DIREN DOKTOREGO TESIAK

- *Aspectos de la transferencia de tecnología industrial hacia países subdesarrollados en el contexto de una nueva cooperación para el desarrollo.* Joaquín Arriola. UPV/EHU. 1988. Tesi zuzendaria: Jaime del Castillo.
- *El espacio en la planificación del desarrollo en Centroamérica. El caso de Nicaragua.* Koldo Unceta. UPV/EHU. 1989. Tesi zuzendaria: Arantxa Mendizabal Gorostiaga.
- *La economía informal en el marco del desarrollo socioeconómico de el salvador.* Mario Roger Hernández. UPV/EHU. 1995. Tesi zuzendaria: Antxon Mendizabal.
- *Movimientos sociales, liderazgo y participación política en Salvador de Bahía, Brasil.* Nilce de Oliveira. 1998. Tesi zuzendaria: Víctor Urrutia.
- *Seguridad alimentaria y derecho humano al alimento: implicaciones para las políticas públicas y la ayuda internacional en el África subsahariana.* Karlos Pérez Alonso de Armiño. UPV/EHU. 1996. Tesi zuzendaria: Koldo Unceta.
- *La revisión del concepto de pobreza. Fundamentos para un marco analítico alternativo de la pobreza desde la referencia del bienestar.* Alfonso Dubois. UPV/EHU. 1999. Tesi zuzendaria: Robert Sutcliffe.
- *Condicionantes internos y externos para el desarrollo y consolidación de una política social en la economía jordana.* Lutfi Abu Hmaidan Reema. UPV/EHU. 1999. Tesi zuzendaria: Noé Cornago.
- *De la cooperación a la asociación. La conformación de un modelo original de relación entre el Mercosur y la Unión Europea (1991-1999).* Aitor Iraegui. UPV/EHU. 2000. Tesi zuzendaria: Francisco Aldecoa.

- *Nicaragua (1979-1990): actor singular de las relaciones internacionales en el final de la guerra fría. La revolución sandinista en la escena internacional.* Santiago Pozas Pardo. UPV/EHU. 2001. Tesi zuzendaria: Francisco Aldecoa.
- *Crisis económica, droga y desarrollo alternativo en la región andina: el caso de Bolivia 1985-1997.* 2001eko martxoa. Luis Guridi Aldanondo. UPV/EHU. Tesi zuzendaria: Koldo Unceta.
- *La Incidencia de la Justicia Comunitaria en las relaciones entre sociedad y Estado: El caso sudafricano (1990-2000).* Jokin Alberdi Bidaguren. UPV/EHU. 2001. Tesi zuzendaria: Pedro Ibarra.
- *Las ONGDs en la cooperación al desarrollo. Propuesta para su eficacia y eficiencia. Un estudio de las ONGDs del País Vasco.* Borja Vivanco. UPV/EHU. 2002. Tesi zuzendaria: Miguel Ayerbe.
- *El desarrollo de las cooperativas en el entorno global. La política socioeconómica de la expansión internacional.* Angel Mari Errasti. UPV/EHU. 2002. Tesi zuzendaria: Mª Pilar Elgoibar.
- *La integración económica regional como estrategia de desarrollo en el África austral.* Eduardo Bidaurrazaga. UPV/EHU. 2002. Tesi zuzendaria: Robert Sutcliffe.
- *La reforma agraria en Namibia: ¿una estrategia integral de desarrollo?* Carlos Tapia. UPV/EHU. 2002. Tesi zuzendaria: Eugenio Ruiz Urrestarazu.
- *Giza egintza, gizartearen egiturak eta aldaketa sozialaren produkzio eta gidaritza: globalizacioari buruzko diskurtso sozio-ideologikoak.* Zesar Martínez. UPV/EHU. 2003. Tesi zuzendaria: Xabier Aierdi.
- *Cambios laborales y nueva pobreza en los países desarrollados: algunas propuestas preventivas.* Mari Luz de la Cal. UPV/EHU. 2003. Tesi zuzendaria: Mikel Gómez Uranga.
- *La perspectiva de género en los análisis y en las políticas del Banco Mundial: su evolución y sus límites.* Idoye Zabala. UPV/EHU. 2005. Tesi zuzendaria: Koldo Unceta.
- *Análisis de políticas públicas contra la pobreza y la exclusión en la Comunidad Autónoma del País Vasco (1986-2003): del plan integral de lucha contra la pobreza al plan de inserción social.* Jaione Mondragón. UPV/EHU. 2005. Tesi zuzendaria: Mariano Baena.
- *La agenda 21 local como instrumento de desarrollo sostenible.* Itziar Aguado. UPV/EHU. 2005. Tesi zuzendaria: Carmen Etxebarria.
- *El desarrollo comunitario como eje del concepto de ciudadanía en el contexto global-local actual: retos de actuación de las políticas municipales.* Elisabete Arrieta. UPV/EHU. 2005. Tesi zuzendaria: Imanol Zubero.
- *Pobreza urbana y exclusión espacial en el área metropolitana de Bilbao, 1990-2000.* Pedro Manuel Martínez Monge. UPV/EHU. 2006. Tesi zuzendaria: Eduardo López-Aranguren.

- *Los presupuestos públicos con enfoque de género: instrumento de análisis de la política económica desde la perspectiva feminista.* Yolanda Jubeto. UPV/EHU. 2007. Tesi zuzendaria: Mertxe Larrañaga.
- *Capacidades y limitaciones del municipio para promover la seguridad alimentaria familiar y el desarrollo humano local en América Latina: Motul, Lavalle y San Román.* Ángel Lendechey Grajales. Yucatángo Unibertsitatea, Mexiko. 2007ko abendua. Tesi zuzendaria: Karlos Pérez A. de Armiño.
- *Las políticas familiares en Europa. Una aproximación al estado de bienestar desde un enfoque de género.* Maria José Martínez Herrero. Universidad UPV/EHU. 2007. Tesi zuzendaria: Goio Etxebarria.
- *Sistemas de regulación de las empresas transnacionales en el marco de la globalización económica: códigos externos e internos en el ámbito de las relaciones laborales.* Juan Hernandez Zubizarreta. UPV/EHU. 2008. Tesi zuzendariak: Jose Miguel de la Fuente eta Arantza Campos.
- *Modelo de medición de la capacidad para el País Vasco basado en el pensamiento de Amartya Sen. Situación de la calidad de vida y contribución de las instituciones a la generación del desarrollo.* Leyre Goitia. UPV/EHU. 2008. Tesi zuzendaria: José Moreno.
- *Pobreza y microfinanzas en Nicaragua.* Ana Cristina Rostran. UPV/EHU. 2009. Tesi zuzendaria: Peter Mariel.
- *Discriminación y pobreza en el batey dominicano.* Juan Francisco Toribio. UPV/EHU. 2010. Tesi zuzendaria: Vicente Camino.
- *Estrategias de enseñanza y aprendizaje y desarrollo de competencias socioemocionales en la Universidad Cooperativa de Colombia.* Stella del Rosario Betancourt. UPV/EHU. 2010. Tesi zuzendaria: Pedro Moisés Aramendi.
- *Las microfinanzas en el marco de la financiación del desarrollo: compatibilidad y/o conflicto entre objetivos sociales y financieros.* Jorge Gutiérrez Goiria. Hegoa Institutua. 2011ko apirila. Tesi zuzendaria: Koldo Unceta.

Atzerri Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioaren (MAEC/AECID) beka jaso dituzten ikasleak ere etorri dira UPV/EHUra, masterrak, doktoregoak eta doktorego ondoko ikasketak egitera. Hala, Latinoamerikako, Afrikako eta Asiako ikasleak hartu ditu UPV/EHUk.

MAEC/AECIDen BEKAK (2005-2011)				
URTEA	JATORRIKO HERRIALDEA	IRAUNALDIA	GRADUONDOKO TITULUA	IKASLE KOPURUA
2005/2006	PALESTINA, SAHARA	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: ZIENTZIA POLITIKOA ETA NAZIOARTEKO HARREMANAK	2
2005/2006	URUGUAI	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: FILOSOFIA , ZIENTZIA, TEKNOLOGIA ETA GIZARTEA	1
2005/2006	BULGARIA	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: EUROPAR BATASUNA: EKONOMIA, POLITIKA ETA GIZARTEA	1
2005/2006	SAHARA	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: EKONOMIA ZIENTZIAK ETA NAZIOARTEKO EKONOMIA	1
2005/2006	GUATEMALA	2005/10/01-2006/09/30	MASTERRA: ZIENTZIA POLITIKOA ETA NAZIOARTEKO HARREMANAK	1
2005/2006	BANGLADESH	2005/10/01-2006/09/30	MASTERRA: SOZIOLOGIA ETA NAZIOARTEKO ARAZOAK	1
2005/2006	SAHARA	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: PSIKOLOGIA ETA PSIKOLOGIA KLINIKOA	1
2005/*2006	VIETNAM	2005/10/01-2006/09/30	MASTERRA: ZIENTZIA ETA TEKNOLOGIA	1
2005/2006	NIGERIA	2005/10/01-2006/09/30	MASTERRA: ZIENTZIA POLITIKOA ETA NAZIOARTEKO HARREMANAK	1
2005/2006	EKUATORE GINEA	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: HEZKUNTZA	1
2005/2006	BOLIVIA	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: GIZARTE ETA ZUZENBIDE ZIENTZIAK	1
2005/2006	ARGENTINA	2006/01/01-2006/07/31	ESPEZIALIZAZIOA: ZIENTZIA ETA TEKNOLOGIA	1
2005/2006	SAHARA	2005/10/01-2006/09/30	DOKTOREGOA: INFORMAZIOAREN ETA KOMUNIKAZIOAREN ZIENTZIAK	1
2005/2006	CABO VERDE	2005/10/01-2006/09/30	ESPEZIALIZAZIOA: SOZIOLOGIA ETA GIZARTE KOMUNIKAZIOA	1
2006/2007	MAROKO	2006/10/01-2007/09/30	DOKTOREGOA: BIZITZAREN ZIENTZIAK	1
2006/2007	MAROKO	2006/10/01-2007/09/30	IKERKETA: KIMIKA EZ-ORGANIKOA	1
2006/2007	BULGARIA	2006/10/01-2007/09/30	DOKTOREGOA: GIZARTE PSIKOLOGIA	1
2006/2007	KROAZIA	2007/10/01-2008/09/30	MASTERRA: ZIENTZIA POLITIKOA ETA NAZIOARTEKO HARREMANAK	1
2007/2008	ARGENTINA	2007/10/01-	MASTERRA: PSIKOLOGIA: BANAKOA, TALDEA, ERAKUNDEAK ETA	1

		2008/09/30	KULTURA	
2007/2008	BULGARIA	2007/10/01-2008/09/30	DOKTOREGOA: GIZARTE PSIKOLOGIA	1
2007/2008	MAROKO	2007/10/01-2008/09/30	DOKTOREGOA: BIZITZAREN ZIENTZIAK	1
2007/2008	SAHARA, PALESTINA	2007/10/01-2008/09/30	DOKTOREGOA: ZIENTZIA POLITIKOA ETA NAZIOARTEKO HARREMANAK	2
2008/2009	BRASIL	2008/10/01-2009/09/30	DOKTOREGOA: ARTE EDERREN TEORIA, ANALISIA ETA KRITIKA	1
2008/2009	TXILE	2008/10/01-2009/09/30	IKERKETA MASTERRA: MATERIAL BERRIZTAGARRIEN INGENIARITZA	1
2008/2009	KOLONBIA	2008/10/01-2009/09/30	MASTERRA: GLOBALIZAZIOA ETA GARAPENA	1
2008/2009	KOLONBIA, PERU	2008/10/01-2009/09/30	MASTERRA: GARAPENA ETA NAZIOARTEKO LANKIDETZA	3
2008/2009	KUBA	2008/10/01-2009/09/30	IKERKETA: BIOMATERIALEN ERABILERA EHUNEN INGENIARITZAN	1
2008/2009	KUBA	2008/10/01-2009/09/30	IKERKETA: MATERIAL HIDROLIFIKOAK BIOMEDIKUNTZAN	1
2008/2009	EGIPTO	2008/10/01-2009/09/30	MASTERRA: ENPRESEN MARKETINA, ANTOLAMENDUA ETA ADMINISTRAZIOA	1
2008/2009	MAROKO	2008/10/01-2009/09/30	IKERKETA: BOKIMIKA ETA BIOLOGIA MOLEKULARRA	1
2008/2009	MEXIKO	2008/10/01-2009/09/30	DOKTOREGOA: FILOSOFIA	1
2008/2009	MEXIKO	2008/10/01-2009/09/30	DOKTOREGOA: FILOSOFIA, ZIENTZIA, TEKNOLOGIA ETA GIZARTEA	1
2008/2009	MEXIKO	2008/10/01-2009/09/30	DOKTOREGOA: GOBERNAGARRITASUNA, SINDIKATUAK ETA ALDERDI POLITIKOAK	1
2008/2009	MEXIKO	2008/10/01-2009/09/30	DOKTOREGOA: GLOBALIZAZIOA ETA GARAPENA	1
2008/2009	NIKARAGUA	2008/10/01-2009/09/30	ERAIKUNTZA IRAUNKORREKO GRADUONDOKOAREN 3. MAILA	1
2008/2009	UGANDA	2008/10/01-2009/09/30	MASTERRA: BAKEA ETA GATAZKAK KONPONTZEA	1
2008/2009	ARGENTINA, BULGARIA	2008/10/01-2009/09/30	MASTERRA: BANAKOAK, TALDEA ETA KULTURA	2
2009/2010	KUBA	2009/10/01-2010/09/30	MASTERRA: EKONOMIA: ANALISI EKONOMIKOAK EGITEKO TRESNAK	1
2009/2010	MALI	2009/10/01-2010/09/30	MASTERRA: FARMAKOLOGIA: BOTIKEN GARAPENA ETA EBALUAZIOA ETA BOTIKAK ARRAZIONALKI ERABILTZEA	1
2009/2010	MOZAMBIKE	2009/10/01-2010/09/30	UNIBERTSITATE MASTERRA: GARAPENA ETA NAZIOARTEKO LANKIDETZA	1
2009/2010	NIKARAGUA	2009/10/01-2010/09/30	UNIBERTSITATE MASTERRA: NAZIOARTEKO LANKIDETZA: BAKEA ETA GARAPENA	1
2010/2011	ARGENTINA	2010/10/01-2011/09/30	UNIBERTSITATE MASTERRA: PSIKOLOGIA: BANAKOAK, TALDEA, ERAKUNDEAK ETA KULTURA	1
2010/2011	BRASIL	2010/10/01-	MASTERRA: CIENCIAS DE LAS ARTES Y LAS CIENCIAS	1

		2011/09/30		
2010/2011	TXILE	2010/10/01-2011/09/30	MASTERRA: MATERIAL BERRIZTAGARRIEN INGENIARITZAKO IKERKUNTZA	1
2010/2011	KOLONBIA	2010/10/01-2011/09/30	MASTERRA: GLOBALIZAZIOA ETA GARAPENA	1
2010/2011	KOLONBIA, PERU	2010/10/01-2011/09/30	UNIBERTSITATE MASTERRA: GARAPENA ETA NAZIOARTEKO LANKIDETZA	3
2010/2011	KUBA	2010/10/01-2011/09/30	DOCTOREGO AURREKO IKERKETA: KIMIKA MAKROMOLEKULARRA	1
2010/2011	EGIPTO	2010/10/01-2011/09/30	MASTERRA: ENPRESEN ANTOLAKUNTZA ETA ZUZENDARITZA	1
2010/2011	MAROKO	2010/10/01-2011/09/30	DOKTOREGO ONDOKO IKERKETA: BIOKIMIKA, BIOLOKIMIKA ETA BIOLOGIA MOLEKULARRA	1
2010/2011	MEXIKO	2010/10/01-2011/09/30	DOKTOREGOA: FILOSOFIA	2
2010/2011	MEXIKO	2010/10/01-2011/09/30	DOKTOREGOA: GLOBALIZAZIOA ETA GARAPENA	1
2010/2011	PERU, KOLONBIA, UGANDA	2010/10/01-2011/09/30	UNIBERTSITATE MASTERRA: NAZIOARTEKO LANKIDETZA: BAKEA ETA GARAPENA	3
2010/2011	NIKARAGUA	2010/10/01-2011/09/30	MASTERRA: EKONOMIA: ANALISI EKONOMIKOAK EGITEKO TRESNAK	1

4.2.2.- IKERKETA PROIEKTUAK

Graduondoko ikasketekin egin dugun bezalaxe, bi sail handitan banatuko ditugu unibertsitateko sailek eta ikerketa institutuek garapenerako lankidetzari buruz egindako ikerketa proiektuak ere. Batetik, garapenerako lankidetzaren alderdi batzuk zuzenean lantzen dituzten proiektuak ditugu: estrategiei eta politikiei buruzkoak, analisi konparatuak, eta abar. Bestetik, garapenaren eta nazioarteko lankidetzaren arazoez zeharka lotutako gaiak aztergai dituzten proiektuak ditugu.

a).- Garapenerako lankidetzaren arloko proiektuak eta ikerketa taldeak

- *TIPOLOGÍA DE LAS ACTIVIDADES DE COOPERACIÓN AL DESARROLLO LLEVADAS A CABO POR LAS UNIVERSIDADES ESPAÑOLAS: DELIMITACIÓN Y ANÁLISIS COMPARATIVO.* Unibertsitateen Estatu Idazkaritzak finantzatua (Hezkuntza eta Kultura Ministerioa). 2005-2006. Zuzendaria: Koldo Unceta. Ikerketa taldea: Eduardo Ramos, Adolfo Morais, Clara Murguialday eta Eva Fernández.
- *CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE EL MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES Y DE COOPERACIÓN Y LA UNIVERSIDAD DEL PAÍS VASCO/EHU, PARA EL DESARROLLO DE LÍNEAS DE TRABAJO TENDENTES A LA MEJORA DE LA POSICIÓN DOCTRINAL DE LA COOPERACIÓN ESPAÑOLA.* Nazioarteko Lankidetzako Estatu Idazkaritzaren (SECI/MAEC) eta UPV/EHUren arteko hitzarmena. Egilea: Hegoa Institutua. 2005-2006 eta 2007-2008.

- *EL MARCO INSTITUCIONAL DE LA COOPERACIÓN VASCA: UNA OPORTUNIDAD PARA REFORZAR EL TRABAJO POR LA EQUIDAD DE GÉNERO Y POR LA PARTICIPACIÓN EN EL ESPACIO LOCAL.* Garapenerako Lankidetzaren Fondoak (FOCAD) finantzaturako ikerketa proiektua. 2008-2010. Hegoa Institutua. Proiektuaren helburua da euskal lankidetzaren esparru instituzionala aztertzea, zenbait ardatz estrategiko sendotze aldera, hala nola deszentralizazioa edota tokiko garapen prozesuetan laguntza ematea genero ikuspegitik. Batetik, laguntzaren arloko araudien eta erakundeen esparrua teorikoki aztertu dute, eta, bestetik, lau kasu ikertu dituzte: Ekuador, Peru, Guatemala eta Mendebaleko Sahara. Lan taldea: Yolanda Jubeto (ikertzaile arduraduna), Mertxe Larrañaga, Jokin Alberdi, María López, Unai Villalba, Miguel González eta Gloria Guzmán.
- *METODOLOGÍA PARA LA EVALUACIÓN DE POLÍTICAS PÚBLICAS DE COOPERACIÓN DESCENTRALIZADAS A PARTIR DEL ESTUDIO DE CASO DE LA CAPV (1988-2008).* Hegoa Institutua. UPV/EHU. AECIDek finantzatua. 2009. Ikertzaile nagusia: Koldo Unceta. Taldekideak: Michel Sabalza, Idoye Zabala, Jorge Gutierrez, Mari Jose Martinez Herrero, Eduardo Malagón eta Irati Labaien.
- *EVALUACIÓN Y ANÁLISIS COMPARADO DEL DISEÑO DE LAS POLÍTICAS DE COOPERACIÓN DE LAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS ESPAÑOLAS: APLICACIÓN DE LOS CRITERIOS DE PERTINENCIA Y COHERENCIA.* Ekonomia Aplikatua I Saila eta Hegoa Institutua. UPV/EHU. Eusko Jaurlaritzak finantzatua (Unibertsitatea-Enpresa UE09+ deialdia, 2009). 2009. Ikertzaile nagusia: Koldo Unceta. Taldekideak: Michel Sabalza, Idoye Zabala, Jorge Gutierrez, Mari Jose Martinez Herrero, Eduardo Malagón eta Irati Labaien.

a).- Garapenaren eta nazioarteko lankidetzaren arazoekin zeharka lotutako gaiak aztertu dituzten proiektuak eta ikerketa taldeak.

- *CRISIS DE GOBERNABILIDAD Y NUEVAS FORMAS DE PODER EN EL ÁFRICA AUSTRAL: SU INCIDENCIA EN LA GÉNESIS DE LOS CONFLICTOS Y EL AUGE ALTERNATIVAS POPULARES.* UPV/EHUK finantzatua. 2000ko abendutik 2001eko abendura. Zuzendaria: Karlos Pérez de Armiño. Ikerketa taldea: Eduardo Bidaurrazaga, Zesar Martínez eta Jokin Alberdi.
- *INFLUENCIA DE LA COOPERACIÓN INTERNACIONAL SOBRE LOS MOVIMIENTOS SOCIALES DEL ÁFRICA AUSTRAL EN LA POST-GUERRA FRÍA: CONSTRUCCIÓN DE LA PAZ, DEMOCRATIZACIÓN Y DESARROLLO HUMANO.* UPV/EHUK finantzatua. 2001eko abendutik 2003ko abendura. Zuzendaria: Karlos Pérez de Armiño. Ikerketa taldea: Eduardo Bidaurrazaga, Zesar Martínez eta Jokin Alberdi.
- *SEGURIDAD HUMANA, DESARROLLO HUMANO Y GOBERNABILIDAD COMO CLAVES DE LOS PROCESOS DE RECONCILIACIÓN Y REHABILITACIÓN POSBÉLICAS.* UPV/EHUK finantzatua. 2004-2006. Ikertzaile nagusia: Karlos Pérez de Armiño. Ikerketa taldea: Karlos Pérez de Armiño, Eduardo Bidaurrazaga, Alfonso Dubois, Jokin Alberdi, Luis Guridi eta Irantzu Mendia.

- *SEGURIDAD HUMANA Y DESARROLLO HUMANO LOCAL (2007-2009)*. UPV/EHUko Talde Kontsolidatua, zenbait irakaslek eta Hegoako zenbait ikertzailek osatua. Giza segurtasunarekin eta gizakien toki garapenarekin lotura duten ikerketak egiten dituzte. Angolako, El Salvadorreko eta Bosniako gerraondoko leheneratze prozesuak aztertu dituzte. Horretaz gainera, Kolonbian, Kuban eta Saharan gizakien toki garapena sustatzeko esperientzia, politika eta programak aztertu eta sistematizatu dituzte. Ikertzaile nagusia: Alfonso Dubois, Luis Guridi, Juan Carlos Pérez de Mendiguren, Eduardo Bidaurrezaga, María López eta Irantzu Mendia. Ikertzaile kontratatua: Iker Zirion.
- *LA DEUDA ECOLÓGICA VASCA: ANÁLISIS Y CRÍTICA DE NUESTRO MODELO ENERGÉTICO*. FOCAD 2005, garapenerako hezkuntza proiektuak (III. atala), UPV/EHU. Ingeniaritzako Goi Eskola Teknikoa (Elektronika eta Telekomunikazioak Saila), Ekologistak Martxan taldearekin lankidetzan (UPV/EHU da taldeko buru).
- *DIMENSIÓN PSICO-SOCIAL, COMUNITARIA Y DE GÉNERO DE LOS CONFLICTOS BÉLICOS Y SOCIO-AMBIENTALES: DERECHOS HUMANOS, AYUDA INTERNACIONAL Y CONSTRUCCIÓN DE LA PAZ*. Eusko Jaurlaritzaren Garapenerako Lankidetzaren Fondoak (FOCAD) finantzatua. 2007. Honako arlo hauek aztertu dituzte: gizarte eta ingurumen gatazka egoerak konpontzea; indarkeria gatazketan giza eskubideak urratu dizkieten biktimekiko lanaren dimentsio psikosoziala; gerraondoko leheneratze prozesua eta bakea lantzea genero ikuspegitik; eta garapenerako lankidetzaren, gizadiaren aldeko ekintzaren eta bakea lantzearen arteko harremana. Ikertzaileak: Karlos Pérez de Armiño, Irantzu Mendia eta Carlos Martín Beristain.
- *SENSIBILIZACIÓN Y VINCULACIÓN DE EXPERIENCIAS DEL NORTE Y DEL SUR EN LA BÚSQUEDA DE ESTRATEGIAS FRENTE A LA DEUDA ECOLÓGICA Y EL MODELO ENERGÉTICO*. FOCAD 2008, garapenerako hezkuntza proiektuak (III. atala), UPV/EHU. UPV/EHUko Zientzia Politikoa eta Administrazioa Saila, Ekologistak Martxan taldearekin lankidetzan (UPV/EHU da taldeko buru).
- *EL MARCO JURÍDICO Y LA ACCIÓN TRANSNACIONAL DEL SINDICALISMO VASCO EN LA GLOBALIZACIÓN*. UPV/EHUK finantzatua. 2010-2012. Hegoako "Nazioz gaindikoak eta sindikalismoa" taldeak aurkeztua. Proiektuaren helburua da araubideari buruzko proposamenak eta esku-hartze sozialeko eta sindikaleko ekintzak lantzea Latinoamerikari begira, euskal sindikalismoari zuzendurik. Zehazki, Nikaraguako, Boliviako eta Kolonbiako egoera dute aztergai; desberdintasun nabarmenak daude hiru herrialdeon artean, lotura estuak dituzte gure herrialdearekin, nazioarteko elkartasunari eta garapenerako lankidetzari dagokienez, arlo sozialean, sindikalean eta instituzionalean. Ikertzaile nagusia: Mikel de la Fuente. Taldekideak: Juan Hernández, Efrén Areskurrinaga, Mari Luz de la Cal eta Koldo Irurzun.
- *LA DIMENSIÓN PSICO-SOCIAL, COMUNITARIA Y DE GÉNERO DE LOS CONFLICTOS BÉLICOS Y SOCIO-AMBIENTALES: DERECHOS HUMANOS, AYUDA INTERNACIONAL Y CONSTRUCCIÓN DE LA PAZ*. Gatazkei eta bakeari buruzko ikerketen lerroan kokatzen da. Lerro horren baitan, lau ikerketa espezifiko egin dituzte: a) Gerraondoko leheneratze prozesua eta bakea lantzea genero ikuspegitik, bi kasuren ikerketa barne: El Salvador eta Bosnia-Herzegovina, b) Garapenerako lankidetzaren, gizadiaren aldeko ekintzaren eta

bakea lantzearen arteko harremana, c) Latinoamerikako indarkeria gatazketan giza eskubideak urratu dizkieten biktimekiko lanaren dimentsio psikosoziala, eta d) Gizarte eta ingurumen gatazka egoerak konpontzea: Texacoren petrolio jardueraren eragina Ekuadorko Amazonian. Ikerketa taldea: Irantzu Mendia Azkue, Karlos Pérez de Armiño, Carlos Martín Beristain eta Iker Zirion.

- *ESTUDIO DE MERCADO PARA LOS PRODUCTOS DE LA RECONVERSIÓN AZUCARERA EN LAS REGIONES ORIENTALES DE CUBA.* Eusko Jaurlaritzako Lankidetzak Zuzendaritzak finantzatua. 2007-2009. Ikerketa/azterketaren helburu nagusia da aztertzea zenbateko beharra duten Kubako ekialdeko turismo sektorean produktu inportatuak kontsumitzeko, produktu horietako batzuk ordezkatu ote daitezkeen planifikatzeko. Horretarako, Kubako ekialdeko azukre sektorea birmoldatzeko prozesuaren baitan enpresa ekimenak bultzatzea da helburua, euskal lankidetzaren bitartez finantzaturik. Koordinatzaile nagusiak: Luis Guridi (UPV/EHU) eta Alexis Cordovés (UHo). Proiektuaren arduraduna: Gelmar García doktorea (CEGEM/UHo). Eusko Jaurlaritzaren eta MINVEC-MINAZen arteko hitzarmena.
- *ESTUDIO SOBRE CAPACIDADES DE PRODUCCIÓN ALIMENTARIA PARA GARANTIZAR LA SOBERANÍA/SUFICIENCIA ALIMENTARIA EN LA REGIÓN ORIENTAL DE CUBA: EL CAI MACEO.* Eusko Jaurlaritzako Lankidetzak Zuzendaritzak finantzatua. 2007-2009. Proiektuaren helburua da ikertzea ea zer gaitasun duten birmoldatze prozesuan dauden CAletan (MACEO) oinarriko elikagaiak ekoizteko, eta ea zein diren biztanleen kontsumo beharrak, biztanleek elikagai nahikoa izan dezaten ekoizpen plan bat prestatzeko. Koordinatzaile nagusiak: Luis Guridi (UPV/EHU) eta Alexis Cordovés (UHo). Proiektuaren arduraduna: C. Julio Nolberto Pérez doktorea (CEAAR/UHo). Eusko Jaurlaritzaren eta MINVEC-MINAZen arteko hitzarmena.
- *MUNDUBILDU FASE II.* Zortzi autonomia erkidegoren analisi konparatibo bat da (Andaluzia, Aragoi, Asturias, Katalunia, Madril, Valentiako Erkidegoa eta Euskal Autonomia Erkidegoa), eta honako gai hauek aztertu dituzte: Herritarrentzako Hezkuntza irakasgaiaren inplementazioa, dekretuek iradokitzen dituzten ikuspuntuen eta Garapenerako Hezkuntzaren arteko osagarritasun maila, irakasleei prestakuntza emateko proposamenak, eta ikastetxeetan aurrera eramandako esperientziak.
- *DEUDA ECOLÓGICA VASCA Y BIODIVERSIDAD GLOBAL: IMPLICACIONES PARA EL DESARROLLO.* FOCAD 2010, garapenerako hezkuntza proiektuak (III. atala), UPV/EHU. Zientzia eta Administrazio Politika Saila, Ekologistak Martxan taldearekin lankidetzan (UPV/EHU da taldeko buru).

4.3.- GARAPENERAKO LANKIDETZAREN ARLOKO PROIEKTU ETA EKINTZAK UNIBERTSITATEAN

Aurretik aipatu dugun bezala, Garapenerako Lankidetzak Bulegoak deialdi bat egiten du, urtero, UPV/EHUko kideek garapenerako unibertsitate lankidetzari buruzko proiektu edo ekintzetan parte hartzea babesteko eta sustatzeko. Azken batean,

giza garapen urriagoa duten herrialdeetako biztanleen bizi eta prestakuntza baldintzak modu eraginkor batean hobetzen laguntzea da helburua.

Hala, UPV/EHUK diru laguntzak ematen ditu garapenerako lankidetzako proiektu edo ekintzak osoki edo partzialki finantzatzeko, UPV/EHUko kideentzat, honako arlo hauetan: informazioa, ezagutza eta teknologia transferitzea; garatze bidean diren herrialdeetako unibertsitateak erakunde gisa sendotzea; eta garapenerako sentsibilizazioa eta hezkuntza.

Orain arte, hiru deialdi izan dira (2007/08, 2008/09 eta 2009/10), eta guztira bederatzi proiektu eta sei ekintzak jaso dituzte diru laguntzak. Proiektu eta ekintza horiek Latinoamerikako eta Afrikako herrialde eta eskualdeetan gauzatu dira.

10. TAULA. UPV/EHUK FINANTZATUTAKO PROIEKTU ETA EKINTZAK (2007-2010)

URTEA	PROGRAMA	HERRIALDEA	ZENBATEKOA
2007/08	Prácticas en Honduras (envío de equipos)	Honduras	10.400
2007/08	Las escuelas de Ingeniería y la cooperación al desarrollo: una propuesta para el estudio		4.850
2007/08	Globalizando comunidades educativas	Ekuador	14.930
2007/08	Evaluación de cuatro años de prácticas solidarias de estudiantes de odontología	Honduras	5.000
2007/08	Desarrollo del Campus Socio Virtual de la universidad pedagógica nacional de México	Mexiko	4.820

URTEA	PROGRAMA	HERRIALDEA	ZENBATEKOA
2008/09	Programa de cooperación entre las universidades del grupo G9 y 4 Universidades de África. El proyecto tiene previsto desarrollarse en 3 fases correspondiente a 3 años consecutivos(2009-2011)	Mozambique eta Etiopia	9.628,38
2008/09	Rehabilitación de la refinería de Cienfuegos.	Kuba	12.000
2008/09	Globalización comunidades educativas II (Ecuador y Euskadi)	Ekuador	14.950
2008/09	Desarrollo de la técnica PCR-fingerprinting para la detección rápida de bacterias resistentes a los antibióticos aislados en el Hospital de Cochabamba.(Bolivia)	Bolivia	7.800
2008/09	Tutorización y evaluación in situ de jóvenes emprendedores cubanos después de una formación virtual (Cuba)	Kuba	5.000
2008/09	Telemedicina y vigilancia sindromática de respiratorios en una comunidad distante de la ciudad de Asunción. Estudio piloto utilizando telefonía móvil y SMS	Paraguai	7.250

URTEA	PROGRAMA	HERRIALDEA	ZENBATEKOA
2009/10	Red-TIC de Vigilancia Epidemiológica utilizando TICs. Sistema piloto de comunicaciones unificadas para los	Paraguai	14.200

	facultativos/administrativos de la red pública y privada de salud en Paraguay		
2009/10	Ventanas a América Latina: nociones de geopolítica y claves para entender un continente en marcha(UPV/EHU)	Latinoamerika	10.000
2009/10	“Relación entre el consumo de alcohol y otras drogas y el riesgo de transmisión vertical del VIH/SIDA en mujeres jóvenes de bajos recursos del Gran Buenos Aires”	Argentina	4.900
2009/10	De Sur a Sur: Proyecto de formación continua para el alumnado de la UPV/EHU y agentes de organizaciones del Sur colaboradoras en las prácticas de alumnado.	Mozambique	9.700
2009/10	Asistencia a seminario para establecer las bases de una futura colaboración entre la Facultad de Medicina de la UPV/EHU y los programas de cooperación al desarrollo de la ONG Cielo 133 en Addis Abeba (Etiopía)	Etiopía	1.200

4.4.- ZABALTZE ETA SENTSIBILIZATZE EKINTZAK

UPV/EHUn, zabaltze eta sentsibilizatze ekintza ugari egiten da: ikastaro monografikoak, hitzaldiak, mintegiak, erakusketak, zine eta dokumental emanaldiak, eta abar.

Jarduera horiek Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak eta unibertsitateko erakunde, elkarte eta kolektiboek antolatzen dituzte.

IKASTURTEA	DATA	JARDUERAREN IZENBURUA	ERAKUNDEA
2010/11	2010-02-12	<i>El pensamiento transformador</i> liburuaren aurkezpena	Euskadiko Elkarbidea
2010/11	2010eko urria	Bidezko merkataritzako produktuen erakusketa	Comercio Justo.
2010/11	2010eko urria	Garapenerako lankidetzaren arloko sentsibilizazio erakusketa, Bizkaiko Campuseko ikasleentzat	BOLUNTA
2010/11	2010-09-25	Sentsibilizazio jardunaldia: “Otros mundos otras realidades”	Euskadiko GGKEen Koordinakundea.
2010/11	2010-10-28	Mintegia: “El Derecho Internacional y el Derecho Humanitario: Alternativas para presionar a Israel para el cumplimiento de la legalidad en los territorios ocupados palestinos”	Paz con Dignidad, Biladi Palestinar Kultura Zentroa
2010/11	2010eko iraila	Elkartasunezko argazkien lehiaketa	% 0,7 Elkartasun Fondoa.
2010/11	2010-11-15etik 18ra	V. OMAL lehiaketa: “Claves del poder de las Multinacionales en las nuevas realidades latinoamericanas: Bolivia, Guatemala y Honduras”	OMAL
2010/11	2010-05-20tik 22ra	“Bitez bit: unitatez unitate”: Hezkuntzari, Garapenari, Teknologiari eta Lankidetzari buruzko III. Jardunaldiak	HEGOBITALDEA
2010/11	2010-09-29tik 2010-10-04ra	Zinema Ikusezinenaren II. Jaialdia	Cultura, Comunicación y Desarrollo.
2010/11	2010-04-22tik 23ra	Teknologiari, Garapenari eta Gizarteari buruzko II. Jardunaldiak	ISF

IKASTURTEA	DATA	JARDUERAREN IZENBURUA	ERAKUNDEA
2009/10	2009ko apirila	Bidezko merkataritzako produktuen erakusketa	INTERMON
2009/10		Arkitekturako proiektuen erakusketa: CEAR fundazioaren lehiaketako irabazleak	UPV/EHUko Arkitektura Fakultatea
2009/10	2009-12-02	Elkartasun Komunikazioaren III. Lehiaketa: prestakuntza tailerrak	Euskal Autonomia Erkidegoko Lankidetzaren GKEaren koordinatzailea
2009/10	2009-04-23 eta 24	Jardunaldiak: Arkitektura eta Lankidetzaren 2.0	ASF/Euskal Autonomia Erkidegoa
2009/10	2009ko apirila	Bidezko merkataritzako produktuen erakusketa	INTERMON
2009/10	2009-04-26tik 30era	Ekonomia bidezkoago baten aldeko astea	Economistas sin Fronteras, EMAUS, Sarriko Solidarioa.
2009/10	2009-05-31tik 2009-06-03ra	Dokumentalak eta eztabaida mahaia: "Mujer Oriente Medio y Resistencia Civil"	Biladi Palestinar Kultura Zentroa
2009/10		Teknologiari, Garapenerari eta Iraunkortasunari buruzko I. Jardunaldia	ISF

IKASTURTEA	JARDUERAREN IZENBURUA	ERAKUNDEA
2008/09	Arkitekturari eta nazioarteko lankidetzari buruzko hitzaldia	ASF
2007/08	Jardunaldiak: Kultura Arteko Hezkuntza eta Garapenerako Lankidetzaren	Gasteizko Irakasleen Eskola eta Ekilore Mundua.
2007/08	<i>Potencialidades y limitaciones del codesarrollo</i> liburuaren argitalpena finantzatzea	BAKEAZ
2007/08	Kolonbian irratiko komunikazioaren arloan izandako esperientziei buruzko jardunaldia eta tailerra: "Comunicación distinta entre mundos distantes"	Euskadiko Elkarbidea
2007/08	Elkartasunezko Kazetaritzaren lehiaketa	Euskadiko GGKEen Koordinakundea.
2007/08	Nikaraguako "Yo, sí puedo" alfabetatze kanpainaren zuzendariaren bi hitzaldi	Bilboko eta Donostiako Irakasle Eskola.
2007/08	Karrera Amaierako Proiektuen hiru aurkezpen	Bilboko, Donostiako eta Gasteizko Ingeniaritza Eskolak
2007/08	Oinarritzko bizigarritasunari buruzko argazki erakusketa eta hitzaldia	Bilboko IITUE, ISF
2007/08	Honduraseko proiektu batean lankidetzan diharduten Odontologia ikasleekiko prestakuntza jardunaldia	OSALDE GGKE
2007/08	Karrera amaierako elkartasun bidaiei buruzko topaketa: Biologiako eta Ingurumen Zientzietako ikasle kontseiluak	BIONATUR

IKASTURTEA	JARDUERAREN IZENBURUA	ERAKUNDEA
2006/07	Jardunaldiak: "Cuba: cooperación y desarrollo sostenible"	Euskadi-Kuba GGKE
2006/07	Jardunaldia: "Radio, cultura y desarrollo humano de los Pueblos Minoritarios"	LERA GGKE

2006/07	Erakusketa: "III Día de la Cocina Solar"	ISF
2006/07	<i>Hacia una manualística de habitabilidad básica</i> liburuaren aurkezpena	ISF
2006/07	"La Educación de los Pueblos indígenas de Ecuador" bideoa argitaratzea eta ikustea	Ekilore Munduan
2006/07	Hitzaldia: "Los derechos Humanos en Guatemala: situación y desafíos"	
2006/07	Unibertsitateen jokabide kodea garapenerako lankidetzari buruz: 5.000 ale argitaratzea eta banatzea	
2005-06	Jardunaldiak: "La Cooperación Universitaria al Desarrollo ...A debate"	Ekonomia eta Enpresa Zientzien F.

"Hegoaldeko ikuspegiak" kazetaritza solidarioko lehiaketa

Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak eta UPV/EHUko Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultateak abiarazi zuten lehiaketa, eta Gasteizko Udalak eta Arabako Foru Aldundiak finantzatzen dute. Haren helburua da ikasleak elkartasunaren eta garapenerako lankidetzaren arloetara hurbiltzea, eta baita komunikabideetako etorkizuneko profesionalak gizarte eta elkartasun gaiei buruzko informazioa tratatzeko era hobetzea ere.

UPV/EHUko Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultateko azken bi ikasmailetakoko ikasleek parte har dezakete (Kazetaritzako eta Ikus-entzunezko Komunikazioko ikasleak). Hala, hegoaldeko herrialdeetako errealitatea (jendearen bizimodua, garapena, kultura...) islatzen duten kazetari lanak aurkeztu behar dituzte lehiakideek.

UPV/EHUko % 0,7 Elkartasun Fondoak antolatutako sentsibilizatze jarduerak

2002. urteaz geroztik, UPV/EHUko 0,7 Elkartasun Fondoak jardunaldiak, elkartasunezko zinemaren asteak, lehiaketak eta hitzaldiak antolatzen ditu urtero, unibertsitateko kideak sentsibilizatzea helburu:

- ✓ ZINE SOLIDARIOAREN II. ASTEA: *MUNDUAREN BESTE AURPEGIA*. 2008ko abenduaren 1etik 4ra. http://www.ehu.es/rowupv07/Anuncio_final%20III%20SC.pdf
- ✓ ZINE SOLIDARIOAREN II. ASTEA: *MUNDUAREN BESTE AURPEGIA*. 2008ko abenduaren 1etik 4ra. <http://www.ehu.es/rowupv07/CartelIISemana.pdf>
- ✓ ZINE SOLIDARIOAREN I. ASTEA: *MUNDUAREN BESTE AURPEGIA*. 2007ko abenduaren 10etik 13ra. <http://www.ehu.es/rowupv07/CartelCine.pdf>

- ✓ ELKARTASUNAREN ETA GIZA ESKUBIDEEN IV. JARDUNALDIAK: "POBREZIA ETA EMAKUMEA". UPV/EHUko % 0,7 ELKARTASUN FONDOA. 2006ko abenduaren 11tik 13ra. <http://www.ehu.es/rowupv07/CartelIV.pdf>
- ✓ ELKARTASUNAREN ETA GIZA ESKUBIDEEN III. JARDUNALDIAK: "POBREZIA ETA ELKARTASUNA". UPV/EHUko % 0,7 ELKARTASUN FONDOA. 2004ko azaroaren 30a, eta abenduaren 1a eta 2a. <http://www.ehu.es/rowupv07/cartel2004.pdf>
- ✓ ELKARTASUNAREN ETA GIZA ESKUBIDEEN II. JARDUNALDIAK: "MULTIKULTURALITATEA ETA GIZA ESKUBIDEAK". 2003ko abenduaren 9tik 11ra. <http://www.ehu.es/rowupv07/Elkartasun-funtsa.pdf>
- ✓ ELKARTASUNAREN ETA GIZA ESKUBIDEEN II. JARDUNALDIAK. 2002ko abenduaren 10a eta 11. <http://www.ehu.es/rowupv07/cartel.qxd.pdf>
- ✓ Kontakizun labor solidarioen lehiaketa. 2009ko abendua. <http://www.ehu.es/rowupv07/concursorelatosbreves.htm>
- ✓ Film labor solidarioen lehiaketa. 2008ko abendua. <http://www.ehu.es/rowupv07/concursocorto.htm>
- ✓ UPV/EHUko % 0,7 Elkartasun Fondoaren logotipoa diseinatzeko lehiaketa. 2005eko abendua. <http://www.ehu.es/rowupv07/concursologo.htm>
- ✓ Hitzaldia: *Jóvenes que cambian el mundo*. Hizlaria: Denis Pavón, Agua, Tierra, Población, Ambiente y Desarrollo Sostenible fundazioa. 2008ko azaroaren 11n, 15:00etan, Leioako Medikuntza Fakultateko Gradu Aretoan. http://www.ehu.es/rowupv07/Cartel_Nicaragua.pdf. [Intermón Oxfam](#) eta UPV/EHUko % 0,7 Elkartasun Fondoa taldeek antolatua.
- ✓ Hitzaldia: *El conflicto armado en Uganda*. Hizlaria: Stella Ayo-Odongo, Ugandako Child Rights Ngo Network GKEaren programaren koordinatzailea. 2007ko azaroaren 14an, 17:00etan, Leioako Medikuntza Fakultateko Gradu Aretoan. http://www.ehu.es/rowupv07/Cartel_Uganda.pdf. [Intermón Oxfam](#) eta UPV/EHUko % 0,7 Elkartasun Fondoa taldeek antolatua.
- ✓ Hitzaldia: *De cooperante a inmigrante*. Hizlaria: Makhtar Ndiaye, Médicos del Mundo-Munduko Medikuek. 2007ko urriaren 22an, 17:00etan, Leioako Medikuntza Fakultateko Gradu Aretoan. <http://www.ehu.es/rowupv07/Cartel22oct2007.pdf>. [Médicos del Mundo-Munduko Medikuek](#) eta UPV/EHUko % 0,7 Elkartasun Fondoa taldeek antolatua.
- ✓ *Centroamérica, impunidad, estado de derecho y DD.HH* liburuaren aurkezpena eta hitzaldia. 2007ko apirilaren 26an, 11:00etan, Gradu Aretoa, Zubiria Etxea. [Xamán, genocidio, impunidad y experiencias comparadas: Guatemala, Argentina](#) liburuaren aurkezpena. Egilea: Gustavo Meoño, Polizia Nazionalaren Artxibo Historikoaren zuzendaria (Guatemalako Giza Eskubideen Prokuradore Bulegoa).
- ✓ *Centroamérica, impunidad, estado de derecho y DD.HH* hitzaldia. Hizlaria: Benjamín Cuellar, IDHUCAREN zuzendaria (Giza Eskubideen Institutua, Erdialdeko Amerikako Unibertsitatea, Simeón Cañas, El Salvador). [Mugen Gainetik](#) eta UPV/EHUko 0,7 % Elkartasun Fondoa taldeek antolatua.

- ✓ [Con derecho a decidir. Mujeres y participación en Chad](#) hitzaldia. Hizlaria: *Angèle Bala*, SAID AL AWINEren presidentea. 2006ko urriaren 20an, 12:00etan, Gradu Aretoa, Medikuntza Fakultatea, Leioa. <http://www.ehu.es/rowupv07/CartelChad.pdf>. UPV/EHUko 0,7 % Elkartasun Fondoa eta [Intermón Oxfam](#) taldeek antolatua.

UPV/EHUko 0,7 % Elkartasun Fondoak honako bibliografia funts hauek eman dizkio UPV/EHUko Liburutegi Nagusiari:

- ✓ <http://www.ehu.es/rowupv07/biblioteca.htm>
- ✓ <http://www.ehu.es/rowupv07/VideosyDVD.htm>